

ΟΙ «ΔΙΩΧΝΕΣ» ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΠΑΝΤΑ ΤΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

«Διώχνες» στα χωριά μας λέμε κάτι ανοιχτόχρωμα μωβ λουλουδάκια, που ξεφυτρώνουν κι ανθίζουν, ακριβώς, στο «έμπα» του Σεπτεμβρίου. Για τα χωριά μας, η εποχική αυτή αλλαγή, συμπίπτει πάντα με την αναχώρηση των ταξιδεμένων μας. Κι εμφάνιση αυτών των όμορφων αγριολουλουδιών και τ' όνομά τους, παραποδοτεί κι εκφράζει, παραστατικά το τέλος του καλοκαιριού και φυσικό επακόλουθο το...

«διώξιμο» των καλοκαιρινών παραθεριστών από τα χωριά μας. Έτσι η εμφάνισή τους, γεμίζει πάντα τόσο αυτούς που φεύγουν, όσο κι αυτούς που μένουν, μ' ένα αόρατο αίσθημα θλίψης: «Άντε, γρήγορα οι διώχνες... Καιρός να γυρίσουμε... Και του χρόνου... οξεία ξέρει...». Καιρός για τους ξενιτεμένους ν' αποχαιρετίσουν την προγονική εστία, τους γερόντους τους φίλους, τη δίμηνη ξεγνοιασιά, τους απογευματινούς περιπάτους και την αναπώληση της χαμένης νιότης (για τους ηλικιωμένους), το τάβλι και την «κολτσίνα» στο μαγαζί του «Μεσοχωριού» και την επιστροφή στη ρουτίνα, τις σκοτούρες της επιβίωσης, την οχλοβοή και το άγχος των μεγαλουπόλεων. Πιο έντονη η θλίψη και η κατήφεια στους νέους, που πρέπει να γυρίσουν στα διάφορα σχολεία τους, που ζουν αυτή τη θερινή ανάπαυλα με περισσή ένταση κι εντασιακή, στα χωριά μας τα καλοκαίρια. Οι παρέες σκορπίζονται, τα θερινά φλερτάκια σβύνουν. Οι όμορφες στιγμές, τα πανηγύρια και τα γλέντια γίνονται ανάμνηση. Το ίδιο αίσθημα θλίψης και ανησυχίας που μένουν: Αδειάζουν και βουβαίνονται τα σπίτια τους... Στα χρόνια της ακμής των χωριών μας, αυτοί που μένανε και ξεπροβοδίζανε τους ξενιτεμένους, ήταν οι περισσότεροι. Σήμερα που ήρθαν «τα πάνω κάτω», στη ζωή μας, συμβαίνει το αντίθετο: Αυτοί που φεύγουν, ανθίζουν οι «διώχνες» είναι πολλοί κι αυτοί που μένουν

οι παρα-πολύ λίγοι. Λίγοι και κουρασμένοι. Και θα ζήσουν το μακρύ χειμώνα με την απαντοχή του ερχόμενου καλοκαιριού και με μόνη παρηγοριά κι επαφή, κάποιο τηλεφώνημα —που και που— με τους ταξιδεμένους τους. (Όταν, βέβαια, το επιτρέπει ο

καιρός... γιατί με την παραμικρή βροχούλα το δίκτυο του πολυχρονωμένου μας ΟΤΕ, παθαίνει... οξεία φωνητική απόφραξη).

Η ζωή στ' απορραφισμένα μας χωριά, μεταπολεμικά, έχει διάρκεια δυό μήνες το χρόνο: Ιούλης - Αύγουστος. Ύστερα η χειμερία νάρκη κι η θλιμένη νεοροπώληση του χαμένου Παράδεισου: Τότε που τα χωριά μας έσφιζαν από ζωή. Τότε που ο φυματικός συμπατριώτης ποιητής στην Αθήνα, «καλοτύχιζε» τους συγχωριανούς του στο Συράκο και «ζήλευε την απλοϊκή τους τη ζωή πούχε περισσιες χάρες». Κι ύστερα ήρθε η «πρόδοδος» (ναι με εισαγωγικά). Κι άδειασαν τα χωριά μας, χέρσωσαν τα χωράφια μας, φύγανε τα νιάτα μας. Κι έγιναν οι απλοϊκοί κι αμέριμνοι άνθρωποι μας, αγχωμένα νευρώσαστα, στις ανθρωποθημανιές των μεγαλοπόλεων, στοιβαγμένοι στις απρόσωπες τσιμεντένιες

κλουβοστοιχίες, που τις λένε σπίτια, που και στα ζώα ακόμα οδηγούν στο σύνδρομο που λέγεται κανιβαλισμός.

Θύματα και έρμεα μιάς, χωρίς όρια, καταναλωτικής κοινωνίας, τρέχουν και δε φτάνουν, για να ικανοποιήσουν ανάγκες, περιττές οι περισσότερες, με κίνδυνο να χάσουν όχι μόνο τον ύπνο και την ηρεμία τους, αλλά και την ψυχή τους. Δεμένοι, από αόρατες αλυσίδες, Προμηθείς στ' όνομα μιας κακώς νοούμενης κι ανθρωποβόρας προόδου, νοιώθουνε όλο και περισσότερο μέσα τους ένα βασανισμένο (κι ας μην τ' ομολογούν πάντα) Κρυστάλλη να παρακαλάει κάποιον αετό «να τους πάρει πίσω στα βουνά, τι θα τους φάει ο κάμπος...».

Κι αυτό το όνειρο «να πάνε πίσω στα βουνά», γίνεται πραγματικότητα (κι όχι για όλους) αυτούς τους ένα-δυό μήνες του καλοκαιριού, μέχρι να βγουν οι «διώχνες» του Σεπτεμβρίου.

Κι είναι, πράγματι, οι μήνες αυτοί, ανάσα ζωής και γι' αυτούς και για τα χωριά μας, προπαντός. Ξαναζούν, έστω και για λίγο, παλιές καλές στιγμές. Ανοίγουν οι αμπαρωμένες οξόπορτες και ξαναγελούν οι άδειες χορταριασμένες αυλές. Ανταμώνουν συγγενείς, φίλοι και συνομήλικοι κι αναθυμούνται τα παλιά. Οι ηλικιωμένοι, γίνονται για λίγο και πάλι παιδιά με κοντά παντελόνια και τα παιδιά ανακαλύπτουν ένα κόσμο καινούριο και τη φύση, αυτό το χώρο της απόλυτης ελευθερίας, που η σύγχρονη ζωή αλόγιστα τους στέρησε.

Οξυγόνο ζωής, λοιπόν, ο ερχομός των ξενιτεμένων μας το καλοκαίρι. Μόνο που δεν ξέρουμε αν αυτή η διάσταση έχει γίνει συνείδηση από όλους ή κάποιοι το βλέπουμε μόνο σαν μια περίοδο αποτοξίνωσης κι ανάπαυλας από την έντονη ζωή της πόλης. Από μαρτυρίες κι αφηγήσεις στην εφημερίδα μας, μονίμων κατοίκων των χωριών και παραγόντων (προέδρων κ.λ.π.), διαπιστώνεται

πως στα περισσότερα (ευτυχώς) χωριά μας, αυτό το δίμηνο του «γυρισμού» αξιοποιείται δημιουργικά από τους ξενιτεμένους, με μια επαινετή και πολύπλευρη προσφορά στην προσπάθεια για την επιβίωση και την προκοπή των χωριών μας. Βρίσκουν την ευκαιρία, την περίοδο αυτή, όλοι μαζί —ντόπιοι και φευγάτοι— μονιασμένοι να σκύψουν, να κουβεντιάσουν και να προβληματιστούν πάνω στα τόσα και δύσκολα προβλήματα των χωριών μας. Να σχεδιάσουν και να συντονίσουν τις προσπάθειές τους, για την πιο σωστή κι αποτελεσματική αντιμετώπιση κι επίλυση αυτών των προβλημάτων. Κι όπου αυτό γίνεται, τ' αποτελέσματα γρήγορα γίνονται ορατά.

Δυστυχώς αυτό δεν γίνεται σ' όλα τα χωριά μας (στα λιγώτερα ευτυχώς). Εκεί έχουμε την άλλη όψη, την αρνητική. Πρώτη προτεραιότητα εδώ, η προσωπική μας ζωή. Η ξεκούρασή μας, σωματική και ψυχική (θεμιτό κι αυτό, βέβαια). Σαν να παραθερίζουμε όχι στο χωριό μας, αλλά σ' ένα οποιοδήποτε θέρετρο, με αποτέλεσμα την πλήρη αποχή από τη ζωή, τις ανάγκες και τα προβλήματα του χωριού και του κοινοτικού συνόλου. Ίσως σ' αυτές τις περιπτώσεις να μην φταίνε πάντα οι ίδιοι. Ίσως και μόνοι κάτοικοι και οι τοπικοί παράγοντες, να μην έχουν δυνατότητα και τον τρόπο να ενεργοποιήσουν τη σίγουρη αγάπη κι ενδιαφέρον τους για το χωριό. Ή ακόμη και με ανυπολόγιστες πράξεις τους, να τους αδρανοποιούν. Όπως, όμως και νάχει το πράγμα, τ' αποτέλεσμα σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι πάντοτε αρνητικό.

Ευχή, λοιπόν, αυτό το δίμηνο του καλοκαιριού, όπου σμίγουμε ντόπιοι και ξενιτεμένοι, ας το κάνουμε όχι μόνο περίοδο ξεγνοιασιάς και ξεκούρασης αλλά και δουλειάς, προσφοράς και προβληματισμού, για τις τύχες και το «αύριο» των χωριών μας.

Β. Τζ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΘΕΡΟΥΣ 1992 ΣΤΟ ΤΡΙΣΤΕΝΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Είναι η τρίτη χρονιά φέτος, που το Πνευματικό Κέντρο «Κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ» υπό την αιγίδα της Ριζαρείου Σχολής, διοργάνωσε μια σειρά εκδηλώσεων στο Τρίστενο Ζαγορίου, οι οποίες και σημείωσαν μεγάλη επιτυχία.

Οι εκδηλώσεις αυτές έγιναν στο διάστημα από 21-23 Αυγούστου και περιλάμβαναν την πρώτη μέρα εγκαίνια Εκθεσης Ζωγραφικής του Μηνά Στράτη, θεατρική παράσταση από το Δημοτικό Θέατρο Ν. Ιωνίας με το έργο του Δ. Βυζαντίου «Η ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ», τη δεύτερη μέρα εμφάνιση του χορευτικού ομίλου Αδελφότητας Τριστενού και έναρξη του Ετήσιου Πανηγυριού του χωριού και την τρίτη και τελευταία μέρα πανηγυρική λειτουργία στον Καθεδρικό Ναό της Κοινότητας με τη συμμετοχή της Εκκλησιαστικής Χορωδίας Ιωαννίνων, εμφάνιση χορευτικών συγκροτημάτων από τα γειτονικά χωριά και συνέχιση του πανηγυριού στο γραφικό μεσοχώρι του Τριστενού.

Ετσι το δροσόλουστο Τρίστενο γνώρισε μέρες ξεχωριστής κίνησης και πνευματικής πανδαισίας στον κύκλο αυτών των εκδηλώσεων και θα μείνει αλησμόνητη πιστεύω, εκείνη η βραδιά σε όλους μας, επισκέπτες και χωριανούς, η θεατρική παράσταση της ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΣ από τα υπέροχα παιδιά του Δημοτικού Θεάτρου Ν. Ιωνίας.

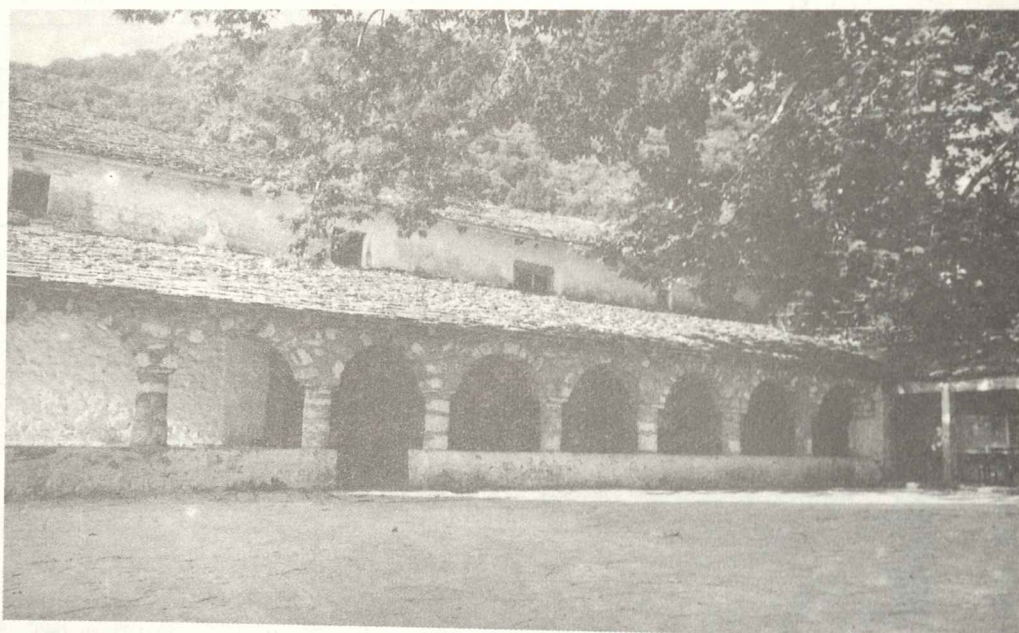
Κατάμεστο το μεσοχώρι από

ένα πλήθος θεατών κάτω από τα θεόρατα πλατάνια απολάμβανε με τρόπο κατανυκτικό τα δρώμενα επί της σκηνής.

Ήταν ένα κοινό, που διέκρινε κανείς μια ιδιαίτερη ευαισθησία και

ένα καλοστημένο πανηγύρι με τα ηλεκτρονικά μουσικά όργανα και πολύ σουβλάκι, ξεμακραίνοντας έτσι από τη γνήσια παράδοση του τόπου μας.

Τις εκδηλώσεις του Σαββάτου

Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου Τριστενού

(Φωτογραφία Γ. Ζιώγα)

πνευματική υποδομή αντάξια της Ζαγορίας πολιτιστικής παράδοσης.

Το ίδιο αυτό κοινό απόλαυσε και τα υπέροχα έργα της ζωγραφικής του καλλιτέχνη Μηνά Στράτη, που πραγματικά έδωσε μια άλλη διάσταση στις εκδηλώσεις, γιατί δυστυχώς, τελευταία, συνηθίζεται να θεωρείται επιτυχημένη μια εκδήλωση του οποιουδήποτε φορέα,

τίμησαν το μέλος της Ρ.Ε.Σ. Κ. Αγγελος Κίτσος, ο οποίος με την εμπνευσμένη ομιλία του διαβεβαίωσε τους κατοίκους του Ανατολικού Ζαγορίου, πως η Ριζαρείου Σχολή εκτιμά ιδιαίτερα το ενδιαφέρον των ανθρώπων αυτών για να διατηρήσουν ανέθετη τη Ζαγορία παράδοση και να κρατήσουν ζωντανά τα όμορφα χωριά τους, γιατί το Δυτικό Ζαγόρι, με

έχει ζωή μόλις δυο ετών. Δηλαδή τώρα βγαίνει από το λίκνο του και κάνει τα πρώτα βήματά του. Ψάχνει τον εαυτό του, καταγράφει το υλικό του, οργανώνεται, για να μπορεί αύριο—και το αύριο αυτό ελπίζουμε να μη βρίζεται πολύ μακριά—να πραγματοποιήσει τους σκοπούς του και να τους διευρύνει, ώστε να καταστεί πραγματικό κέντρο μελέτης και προβολής τόσο του έθνους όσο και του αξιόλογου παρελθόντος όσο και του αξιόλογου—πιστεύουμε—μέλλοντος του Ζαγορίου ενισχύοντας και κάθε προσπάθεια που συμβάλλει σ' αυτό.

Ιδιαίτερα, τώρα, με το να συμβάλλει στην οργάνωση τούτης της γιορτής εδώ στο Τρίστενο, σ' ένα χωριό του Ανατολικού Ζαγορίου, πέρα από αυτό τούτο το σκοπό, που κάθε όμοια εκδήλωση επιδιώκει δηλαδή στην ψυχαγωγία με την αρχική σημασία της λέξης—των κατοίκων της περιοχής, στοχεύει, με το αντάμωμα που γίνεται, να τονώσει κάτι πολύ σημαντικό, που ποτέ δεν πρέπει

να ξεχνούμε εμείς οι Ζαγορίσιοι: ότι το Ζαγόρι είναι ένα, ενιαίο και αδιαίρετο και ότι οι όροι Ανατολικό, Κεντρικό και Δυτικό είναι συμβατικοί κι έχουν γεωγραφική μονάχα σημασία, που χρησιμεύει απλώς στον εντοπισμό κάποιας περιοχής συγκεκριμένης μέσα στο ενιαίο χώρο του, χώρο που είναι πολυδιάστατος. Και σας το λέω αυτό όχι μόνο σαν εκπρόσωπος κάποιου ζαγοριακού ιδρύματος και επομένως επιβάλλεται, μπορεί να πει κανείς, να μιλήσει κατ' αυτόν τον τρόπο, αλλά και σαν άτομο που από προσωπική πείρα και γνώση και προσπάθεια από βίωση το ξέρει αυτό πολύ καλά.

Και με τις σκέψεις αυτές και, κυρίως, με τα συναισθήματα αυτά, σας χαίρεται όλους, φίλους και συμπατριώτες, πρώτα απ' όλα, δρώντες και θεατές σας ευχαριστώ από καρδιάς. Ελπίζοντας πως θα μείνετε ευχαριστημένοι από όσα θα ιδείτε και θ' ακούσετε εδώ.

ΒΥΡΩΝ ΒΑΡΩΚΑΣ

την επιδρομή των τουριστών, που δέχεται τελευταία, άρχισε να χάνει σιγά-σιγά τη φυσιογνωμία του.

Επίσης παραβρέθηκε ο Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής του Πνευματικού Κέντρου «Κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ» κ. Βύρων Βαζιώκας και τα μέλη της Επιτροπής κ.κ. Γιώργος Παπαγεωργίου κ. Σάββας Θεοδώρου.

Αξίζουν θερμά συχαίρια στους εκλεκτούς αυτούς κατοίκους του Τριστενού και περισσότερο στον Πρόεδρο της Αδελφότητας Πασιπάλιάρη, που με τις δικές προσπαθειές τους και με τη βοήθεια της ολοπρόθυμης συνδρομής τους κατάφεραν να δώσουν στο στίγμα της Πολιτιστικής Παράδοσης του Ανατολικού Ζαγορίου, μιας περιοχής με απaráμιλλες φυσικές ομορφιές και άφθονα νερά, για τα οποία εμείς οι καταγόμενοι από τα δίψασμένα ασπράχια τους ζηλεύουμε.

Αξίζει ακόμα ν' αναφέρουμε την ωραία πρωτοβουλία του συνδέσμου συναδέλφων συνασπισμένων δασκάλων Κίμωνας Φάβου που με την ανέγερση του νέου ιδιόκτητου Κέντρου Πολιτισμού και της οποίας τις βάλλει σημαντικά στην περαιτέρω ανάπτυξη του Τριστενού.

Το Τρίστενο είναι ένα από τα γραφικότερα χωριά της περιοχής μας και οπωσδήποτε η πρόδοσή του είναι βεβαία.

Και του χρόνου ν' ανταμώσουμε σε κάποιο άλλο χωριό του Ζαγορίου μας.

Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο Παπαδόπουλος έχει συνείδηση της αντινομίας που παρουσιάζει η πρωτοβουλία του και σπεύδει να δηλώσει στους εμπόρους του Συστήματος ότι ο εμπορικός κώδικας, που μετάρχησε, δεν μπορεί να θεωρηθεί γι' αυτούς νομοθεσία απαράβατος αλλά ένας μελέτης και σπουδής. Το οθωμανικό κράτος δεν είχε εμπορική νομοθεσία. Οι εμπορικές όμως υποθέσεις γεννούν διενέξεις που οδηγούν στα δικαστήρια. Υπήρχε ανάγκη νομοθεσίας. Το Σύνστημα των εμπορών Προέδρου της Αδελφότητας Πασιπάλιάρη, που με τις δικές προσπαθειές τους και με τη βοήθεια της ολοπρόθυμης συνδρομής τους κατάφεραν να δώσουν στο στίγμα της Πολιτιστικής Παράδοσης του Ανατολικού Ζαγορίου, μιας περιοχής με απaráμιλλες φυσικές ομορφιές και άφθονα νερά, για τα οποία εμείς οι καταγόμενοι από τα δίψασμένα ασπράχια τους ζηλεύουμε.

Αξίζουν θερμά συχαίρια στους εκλεκτούς αυτούς κατοίκους του Τριστενού και περισσότερο στον Πρόεδρο της Αδελφότητας Πασιπάλιάρη, που με τις δικές προσπαθειές τους και με τη βοήθεια της ολοπρόθυμης συνδρομής τους κατάφεραν να δώσουν στο στίγμα της Πολιτιστικής Παράδοσης του Ανατολικού Ζαγορίου, μιας περιοχής με απaráμιλλες φυσικές ομορφιές και άφθονα νερά, για τα οποία εμείς οι καταγόμενοι από τα δίψασμένα ασπράχια τους ζηλεύουμε.

Αξίζει ακόμα ν' αναφέρουμε την ωραία πρωτοβουλία του συνδέσμου συναδέλφων συνασπισμένων δασκάλων Κίμωνας Φάβου που με την ανέγερση του νέου ιδιόκτητου Κέντρου Πολιτισμού και της οποίας τις βάλλει σημαντικά στην περαιτέρω ανάπτυξη του Τριστενού.

Το Τρίστενο είναι ένα από τα γραφικότερα χωριά της περιοχής μας και οπωσδήποτε η πρόδοσή του είναι βεβαία.

Και του χρόνου ν' ανταμώσουμε σε κάποιο άλλο χωριό του Ζαγορίου μας.

Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Από την άποψη της ποιότητας της παραγωγής, οι συγκρίσεις που έγιναν ανάμεσα σ' αυτήν και τις μεταφράσεις του Θεόδωρου Ράκου (1820) και της Διακήρυξης του 1834 αποδεικνύουν ότι ο πυκνός υποελλειδής υποστηρίχθηκε της μετάφρασης διευκολύνει τους χρήστες της καθώς πολλές φορές συνδέει τις διατάξεις του κώδικα με τα προβλήματα του εμπόρου της οθωμανικής και την αντιμετώπισή τους.

5.— Ερμής ο Κερδωρός ήτοι Εμπορική εγκυκλοπαίδεια συγγραφέας παρά Νικόλαου Παπαδοπούλου διατηρημένης και δαπάνης του εν Κωνσταντινουπόλει τιμίου και φιλογενούς Εμπορικού Συστήματος των Ελλήνων Εμπόρων αυτών και των απανταχού ομοίων. Επιστολάς και διορθώσεις Σ. Τριστενού [Βλ. αντ.] Εν Βενετία. Παρά Νικόλαου Γλυκί το εξ Ιωαννίνων. Τόμος Α'.

Ο Ερμής ήτοι Εμπορική σπουδαία, περιέχουσα συνοπτικές μελέτες και αρχές και προόδου του Εμπορίου. Β' Λεξικόν εμπορικής ύλης Α-Κ (1815, σ. 47+167+341).

Τόμος Β' Λεξικόν εμπορικής ύλης Α-Ω και Ιταλοελληνικός ήτοι Λεξικόν των λέξεων της εμπορικής ύλης αναγεγραμμένων λέξεων προς ευκολίαν των εμπορών. (1815, σ. 407).

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ο ΤΣΕΠΕΛΟΒΙΤΗΣ

Στις σ. γ'-ζ' του τ. Α' τυπώνονται τα προλεγόμενα του όλου έργου. Στην αρχή των προλεγόμενων ο Παπαδόπουλος επισημαίνει τη μεγάλη συμβολή του εμπορίου στην αναγέννηση του Γένους. Η εποχή της ελλαδικής αναγέννησης τοποθετείται στα μέσα του 18ου αιώνα και ύστερα. Είναι μια αναγέννηση που εκφράστηκε περισσότερο στο χώρο της παιδείας: επικρινώνια με τα έθνη της Δ. Ευρώπης, έκδοση επιστημονικών βιβλίων, σπουδές στο εξωτερικό, ίδρυση σχολείων κ.ά. Στη συνέχεια των προλεγόμενων δίνονται στοιχεία για τη διάρθρωση του έργου και ο συγγραφέας επιμένει ιδιαίτερα στο θέμα της γλώσσας, για την οποία αναγνωρίζει ότι είναι φτωχή, αφού οι ανακαλύψεις των νέων χωρών και η πρόοδος των τεχνών πολλαπλασίασαν τις γνώσεις και τα πράγματα που δεν μπορούν να εκφραστούν με τα εφόδια της αρχαίας ελληνικής. Έγινε λοιπόν προσπάθεια να πολιτογραφηθούν οι λέξεις των νέων ονομάτων, χρήσεων και εφευρέσεων και των νέων εννοιών με παράθεση και του ξενικού όρου. Είναι μια γενναία προσπάθεια καθαρισμού της γλώσσας η οποία έχει να αντισταθεί και με τη συνήθεια και την ευκολία των εμπόρων, αλλά και την αδυναμία της γλώσσας και του ίδιου του συγγραφέα, να βρει αντίστοιχες λέξεις για να αποδοθούν πράγματα και έννοιες. Όπως σημειώθηκε και πιο πάνω, η προσπάθεια αυτή εκφράζει την ανερχόμενη συνειδητοποίηση της εθνότητας και το αίσθημα σύνδεσης της νέας γλώσσας με την αρχαία, που είναι φυσικό να οδηγεί στον καθαρισμό.

Η Ερμής (είδος Ερμίν, αγαλμάτων/προτομών στις αφετηρίες των δρόμων με κεφαλή και της Αθηνάς) η υπεροχή της μετάφρασης του Παπαδόπουλου. Να σημειωθεί Εμπορική σπουδή είναι το εισαγωγικό βιβλίο της Εμπορικής εγκυκλοπαίδειας με ορισμούς και διαίρεση του εμπορίου, ανάληψη για τις ωφέλειες του εμπορίου και τη δικαίωσή του, για την ανάγκη θεωρητικής κατάρτισης των εμπορών. Ακολουθεί το Β' μέρος με στοιχεία ιστορίας του εμπορίου (αρχαιότητα, μεσαιώνας, νέοι χρόνοι) με επισήμανση των δρόμων του εμπορίου. Ξεχωριστό κεφάλαιο αφιερώνεται στο εμπόριο των «Ασιατικών τόπων μάλιστα των Ινδιών». Στο Γ' μέρος εξετάζονται οι εσωτερικοί εμποριοί και εξετάζεται το αγροτικές παραγωγικές διαδικασίες (γεωργική, βοσκοτική και θηρευτική), η ορυκτική και η μεταλλουργία και τέλος οι τέχνες (βανασουργικές, χειρωνακτικές, ελεύθερες) και οι σχέσεις τους με τις επιστήμες. Στο Δ' μέρος εξετάζονται οι όροι ευδαιμονίας στο εμπόριο και τα εφόδια του εμπορεύμενου γενικότερα και γίνεται σύντομη αναφορά στις προόδους του Γένους στο εμπόριο. Το μέρος αυτό κλείνει με στοιχεία για τη ναυτική και την τραπεζική τέχνη.

Στον πρόλογο του Λεξικού της εμπορικής ύλης με ημερομηνία 12 Φεβρουαρίου 1813 ο συγγραφέας δηλώνει ότι το Λεξικό «συνερανίσθη από τα

εγκριτότερα γαλλοιτικά εμπορικά συγγράμματα, με προσθήκην των γνωστοτέρων εις ημάς εις τα εντόπια προϊόντα, κατά την ιδίαν μου πληροφориάν, και των ειδημονεστέρων την επιμαρτυρίαν» αλλά και με αφαιρέσεις όσων δεν είναι έργων των ομογενών Εμπόρων».

Το Λεξικό της εμπορικής ύλης κατά την επιγραφή του μεσοτίτλου του περιέχει: εργόχειρα, βανασουργήματα, φυτά, ζώα, μέταλλα, ορυκτά και όσα παράγονται από αυτά. Η ύλη του λεξικού οργανώνεται με πολλά παραπεμπτικά. Στη λέξη δέμα ο χρήστης θα βρει γενικά στοιχεία: υπάρχουν και δύο παραπομπές: βυροδεψία, διφθέρα. Ο χρήστης πρέπει μόνος του να αναζητήσει στοιχεία και στα ονόματα των ζώων: αιξ, αλώπηξ κ.ά.

Τόμος Γ'

Λεξικόν εμπορικό-γεωγραφικόν Α-Β. 1816 (σ. κδ'477).

Τόμος Δ'

Λεξικόν εμπορικό-γεωγραφικόν Γ-Κ. 1817 (σ. 451).

Ο συγγραφέας στον πρόλογο του όλου Εμπορικού-γεωγραφικού Λεξικού, με ημερομηνία 20 Ιουνίου 1815, αφού επισημαίνει την αξία της γεωγραφίας, ανάμεσα στις άλλες επιστήμες, σημειώνει την προοιμιακή προσπάθειά του να εκδώσει μεθοδική γεωγραφία με βάση τον Γουθριαν (Guthrie), από την οποία δεν παραιτείται. Σημειώνει την προσπάθειά του να εξελληνίσει τα ξένα τοπωνύμια χωρίς να απομακρύνεται από το πρωτότυπο και να μην καταλήγει κακόηχο αποτέλεσμα. Στη συνέχεια απαριθμεί τις κύριες πηγές του «εμελέτησα διάφορα συγγράμματα περιηγητικών, και αφελήθη ουσιαστικώς από το πεντάτομον Μέγα Εμπορικο-γεωγραφικόν Λεξικόν του κυρ Πενήτου (Feuchet), το τετράτομον του κυρ Σαυαρή, το επιγραφόμενον Μέντωρ Εντελής των Εμπόρων, και άλλα Γεωγραφικά Συγγράμματα, και συνιστά τη χρήση του Λεξικού παράλληλα με υδρογέο σφαίρα, γεωγραφικούς πίνακες και χάρτες».

Στα Γεωγραφικά Προγινώσματα δίνονται σύντομοι ορισμοί της κοσμογραφίας, αστρονομίας, γεωγραφίας, όρων της ξηράς, της θάλασσας και των υδάτων, της ατμόσφαιρας, των παραλήλων και των μεσημβρινών κ.ά. Στο τέλος υπάρχει «Εξηγήσις των Συνοπτικών Σημείων» (συνοπτογραφιών). Το Εμπορικό-γεωγραφικόν Λεξικόν κατά τον μεσοτίτλο του περιέχει «την εμπορικήν γεωγραφίαν, δηλαδή Έθνη, Επαρχίας, Θάλασσας, Πόλεις, Λιμένες, Κατόικους, Προϊόντα, Τέχνες, Εμπόριον, Νομίματα, Ζυγία, Μέτρα, Έθιμα, κ.τ.λ.». Το Λεξικό εμπορικο-γεωγραφικό περιέχει στοιχεία για την κατά τόπους εμπορική ύλη η οποία σε πολλές περιπτώσεις δεν περιλαμβάνεται στο Λεξικό εμπορικής ύλης. Περιλαμβάνει διάφορες πληροφορίες για θέματα πολιτισμικά, οικονομικά κ.λ.π. αρθρωμένα στα ονόματα των χωρών ή των τόπων. Έτσι το λήμμα «Αγγλία» απλώνεται σε 115 σελίδες ή η «Κωνσταντινούπολη» σε 50 σελίδες.

Η λεπτομερής έρευνα των προτύπων του θα μας δώσει τις σωστές διαστάσεις της πρωτοτυπίας του και των συνθηκών του ικανοτήτων: ένα βιβλίο σχεδιασμένο και γραμμένο σε άρα άνθησης και ακμής της κοινωνικής ομάδας, που το έζησε και το στήριξε, γραμμένο βιαστικά, όχι πρόχειρα, από έναν ταλαντούχο άνθρωπο που έζησε δύσκολη ζωή, όχι μίση και ήξερε να πραγματοποιεί: «Αλλά πόσους κόπους δεν πρέπει να θυσιάση τινάς δια να ωφελήση το Γένος του».

δες, όπου βρίσκονται πληροφορίες π.χ. για τις συντηρίες, για τα δημόσια κτίρια κ.λ.π.

Ο σχεδιασμός του έργου προέβλεπε και άλλους 3 τόμους, οι οποίοι δεν εκδόθηκαν ποτέ.

Τόμος Ε'

Λεξικόν εμπορικο-γεωγραφικόν Α-Ω. Ο τόμος Ε', κατά την μαρτυρία του Μιχαήλ Βασιλείου, γραφόταν στις 10-8-1816, όταν ο Γ' βρισκόταν στα πιεστήρια. Δνε γνωρίζουμε λοιπόν αν ολοκληρώθηκε και αν στάλθηκε για τύπωμα στη Βενετία. Αν έμεινε στην Κωνσταντινούπολη στο σπίτι του Μιχαήλ Βασιλείου, τότε κατά τη μαρτυρία του, που θα σχολιάσουμε στο επόμενο κεφάλαιο, πρέπει να χάθηκε με τα άλλα του πράγματα μετά την Επανάσταση του 1821.

Τόμος Σ'-Ζ'

Λεξικόν των εμπορικών τρόπων και κανόνων

Δεν φαίνεται να συντάχτηκαν. Από τα Προλεγόμενα του όλου έργου αντιγράφω τις προδιαγραφές του συγγραφέα: «Λεξικόν των εμπορικών τρόπων και κανόνων» όπου θέλει διδαχθή τα περί λογαριασμών, καταστίχων συμφωνητικών, ομολογίων, αβραίων, παραιτήσεων, ασφαλείων, συναλλαγμάτων, κ.τ.λ. και τους νόμους, συνθηκίας, και κανόνες, οι οποίοι έχουν κύρος και ισχύει εις την διεύθυνσιν και απόφασιν εις αυτά».

Ο σχεδιασμός και το κατορθωμένο σώμα της Εμπορικής εγκυκλοπαίδειας δείχνουν ότι ο Ν. Παπαδόπουλος συνέλαβε και μερικώς πραγματοποιήσε το σχέδιό για ένα καθολικό εμπορικό εγκυκλοπαιδικό, Υπακούοντας σε υψηλόν απαιτήσεων ευρωπαϊκά πρότυπα, ξεπέρασε τους παραδοσιακούς δρόμους της διδακτικής μεθόδου και άρθρωσε την ύλη του σε 3 Λεξικά. Σεβάστηκε παραδοσιακή της ύλης των προτύπων του αλλά προσπάθησε να πλουτίσει την εγκυκλοπαίδειά του με όλα εκείνα τα στοιχεία που ήταν απαραίτητα στον έμπορο της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Δεν διάσπαρσε να εξετάσει συγκριτικά όλες τις διαδικασίες παραγωγής και επεξεργασίας της εμπορικής ύλης, επισημαίνοντας την αξία των τεχνολογικών εκουρητισμών, ενώ προσπάθησε να καλύψει θεωρητικά τα ερωτήματα των εμπορευμένων, παραβαίνοντας με τη συγγραφή του στην αναβάθμιση της θέσης του εμπορίου στην κοινωνία του.

Η λεπτομερής έρευνα των προτύπων του θα μας δώσει τις σωστές διαστάσεις της πρωτοτυπίας του και των συνθηκών του ικανοτήτων: ένα βιβλίο σχεδιασμένο και γραμμένο σε άρα άνθησης και ακμής της κοινωνικής ομάδας, που το έζησε και το στήριξε, γραμμένο βιαστικά, όχι πρόχειρα, από έναν ταλαντούχο άνθρωπο που έζησε δύσκολη ζωή, όχι μίση και ήξερε να πραγματοποιεί: «Αλλά πόσους κόπους δεν πρέπει να θυσιάση τινάς δια να ωφελήση το Γένος του».

Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Κων/τίνου Δημητρώπουλου

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ανάλογα με το είδος του τουρισμού που θα επικρατήσει τελικά, εξαρτάται και το μέλλον των φυσικών χαρακτηριστικών του τόπου. Υπάρχει πάντα ο κίνδυνος της σπατάλης των πόρων, της ρύπανσης του περιβάλλοντος κ.ά.

Ο τουρισμός σε όποια περιοχή της πατρίδας μας και αν εισέβαλε, προκαλέσει αναστάτωση. Τόσο οικονομική, όσο και κοινωνική. Η κοινωνική διάσταση του θέματος, μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Η φθίνουσα κοινωνία των Ζαγοριών διαθέτει μεγάλης πολιτιστικής σημασίας στοιχεία. Σίγουρα ο τουρισμός θα επιδρά στα ήθη και στα έθιμα, καθώς και στην γενικότερη φυσιογνωμία του τόπου.

Τόσο οι θετικές όσο και οι αρνητικές επιπτώσεις του τουρισμού, εξαρτώνται και από την βούληση της πολιτείας, μέσα από το μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθεί. Δεν πρέπει σε αυτό το σημείο να μας διαφεύγει το γεγονός ότι όταν ωριμάσουν οι συνθήκες και αναπτύσσεται μια περιοχή οι επενδύτες προσπαθούν να φέρουν στα μέτρα τους αυτή την ανάπτυξη. Σκοπός τους βέβαια είναι επίτευξη του μεγαλύτερου δυνατού κέρδους.

Εδώ ο ρόλος του κράτους είναι καθοριστικός. Είναι ο βασικός φορέας της πολιτικής και καλείται να ικανοποιήσει αιτήματα και ανάγκες πολλές φορές αλληλοσυγκρουόμενα. Όμως δεν αρκεί να σχεδιάζει έναν τύπο ανάπτυξης. Θα πρέπει και να τον στηρίξει.

β) στην ευρύτερη περιοχή. Η τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή των Ζαγοροχωριών είναι φανερό ότι θα έχει και τις ανάλογες επιπτώσεις στην γύρω περιοχή. Μια περιοχή που παρουσιάζει πολλές ιδιαιτερότητες. Χαρακτηριστικά στοιχεία αυτών των ιδιαιτεροτήτων της Ηπείρου είναι, η ορεινότητα του εδάφους και η σχετική απομόνωση της από την υπόλοιπη χώρα.

Η οροσειρά της Πίνδου κάνει δύσκολη την προσπέλαση από και προς την κεντρική και βόρεια Ελλάδα. Το λιμάνι της Ηγουμενίτσας, αν και είναι μια από τις εισόδους της πατρίδας μας, δεν

έχει αναπτυχθεί στο σημείο που λογικά θα αναμένονταν. Βόρεια, τα σύνορα με την Αλβανία παραμένουν και σήμερα ουσιαστικά κλειστά. Η κύρια οδός προς την Ήπειρο περνά μέσα από τον δίαυλο του Ρίου-Αντίρριου. Η σχεδιαζόμενη ξεύξη του θα έχει άμεσα αποτελέσματα στην οικονομική και κοινωνική εξέλιξη της περιοχής.

Το αεροδρόμιο των Ιωαννίνων, δεν καλύπτει ούτε τις τοπικές ανάγκες. Το μόνο διεθνές στην περιοχή, είναι αυτό της Κέρκυρας. Το οδικό δίκτυο είναι προσανατολισμένο, στην εξυπηρέτηση της πόλης των Ιωαννίνων κατά πρώτο λόγο, και κατά δεύτερο της Άρτας. Σημαντική εξέλιξη στον τομέα είναι, η νέα περιφερειακή - εμπορική οδός από την Ηγουμενίτσα προς την Άρτα, μέσω Πάργας και Πρέβεζας. Δεν αναφέρουμε τίποτα για την οδική-αεροδρομική σύνδεση της περιοχής με άλλες, γιατί αυτό το θέμα ανήκει στην σφαίρα των έργων επισημοποίησης φαντασίας ακόμη...

Αξίζει αυτή η μικρή περιγραφή του τομέα των συγκοινωνιών, γιατί είναι ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα υποδομής που αντιμετωπίζει η περιοχή. Η καθυστέρηση στην οριστική λύση τους, καθυστερεί με την σειρά της, την γενικότερη ανάπτυξη - παντού.

Επανερχόμενοι στον τουρισμό καθεαυτό, επισημαίνουμε τα τέσσερα βασικά τουριστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής:

- 1) τα Γιάννενα.
- 2) το Μέτσοβο.
- 3) τις ακτές της Ηπείρου.
- 4) την Κέρκυρα.

Καθένα από αυτά τα κέντρα, έχει τα δικά του χαρακτηριστικά και την ιδιαίτερη του δυναμική στον χώρο. Φυσικά η Κέρκυρα είναι αυτή που συγκεντρώνει τον κύριο όγκο του τουρισμού της περιοχής. Εδώ και λίγα χρόνια, οι ακτές της Ηπείρου λειτουργούν ανταγωνιστικά προς την Κέρκυρα, αλλά βρίσκονται ακόμα στα πρώτα βήματα της τουριστικοποίησής τους. Το Μέτσοβο και τα Γιάννενα, θα έλεγαν κανείς, ότι συμπληρώνουν το ένα το άλλο. Αυτό που μας ενδιαφέρει εδώ είναι αν μπορούν να στηρίξουν, έστω και εν μέρει την τουριστική ανάπτυξη στα Ζαγόρια.

Πιστεύουμε ότι η ποιικιλία της

φύσης, οι πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, οι μικρές αποστάσεις κ.λ.π., σε συνδυασμό με την ανάλογη βούληση των τουριστικών παραγόντων, συνηγορούν στην άποψη ότι μπορεί να επιτευχθεί το τουριστικό «πρόγραμμα» όλων των προαναφερθέντων περιοχών με τα Ζαγόρια.

Για παράδειγμα το ορεινό τοπίο και οι παραδοσιακοί οικισμοί του Ζαγορίου, μπορούν να συνδυαστούν με τα μνημεία και τα άλλα αξιοθέατα των Ιωαννίνων, τις καθαρές και όμορφες Ηπειρώτικες παραλίες και γιατί όχι και με τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα της Κέρκυρας.

Τα παραπάνω δεν αποτελούν σχέδια για το μέλλον. Ήδη τα Ζαγόρια αποτελούν σημαντικό σταθμό, στα ταξιδιωτικά πακέτα ξένων και ελληνικών τουριστικών γραφείων.

Εκτός από τους τουριστικούς τόπους που αναφέραμε, ας δούμε και δυο ακόμα πόλεις που έχουν τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη:

1) η Κόνιτσα με τα λουτρά της περιοχής της (Αμάραντος, Καβάσιλα).

2) η περιοχή των Τζουμέρκων. Ιδιαίτερα η περιφέρεια της Κόνιτσας που έρχεται σε άμεση επαφή με αυτή των Ζαγοριών, δίνει την δυνατότητα της αλληλοστήριξης στον τουριστικό τομέα.

Οι ανάγκες που θα δημιουργηθούν από την τουριστική ζήτηση, είναι σίγουρο ότι θα πιέζουν ασφυκτικά προς την λύση ορισμένων θεμάτων, όπως π.χ. προβλημάτων υποδομής και παροχής σωστών υπηρεσιών. Τα χρόνια προβλήματα της περιοχής δεν είναι δυνατόν να παραμένουν άλυτα. Ο τουρισμός αποτρέπει από την ύπαρξή τους.

Η μεγέθυνση του τουρισμού, θα δώσει την ευκαιρία σε πολλούς άλλους κλάδους της οικονομίας να ωφεληθούν. Η αυξημένη ζήτηση ορισμένων προϊόντων θα οδηγήσει στην αύξηση της παραγωγής τους. Η ζήτηση επίσης, για ορισμένες υπηρεσίες, θα φέρει κάποιους στον τομέα των παροχών υπηρεσιών.

Όλα αυτά έχουν αλυσιδωτές επιδράσεις. Νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται, συγκρατείται ο πληθυσμός, καλύτερείται το βιοτικό του επίπεδο και το εισόδημά του, ο πρωτογενής και δευτερο-

γενής τομέας της οικονομίας βελτιώνεται. Όσοι έχουν μια πολύ καλή αγορά για τα προϊόντα του - μέσα στην περιοχή τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Όπως έχουμε δει τα Ζαγόρια έχουν πάμπολλα θετικά στοιχεία σύμφωνα με τα οποία η περιοχή της περιοχής μας, έχουμε την φράγμα της απλής επιβίωσης, και να αναπτυχθεί.

Τα ίδια τους τα προβλήματα που αφορούν και το μεγαλύτερο μέρος της ορεινής Ελλάδας, δεν μπορούν να στεκούν άλλο, σαν εμπόδιο αυτής της εξέλιξης.

Ετσι κι αλλιώς, ο δρόμος προς την τουριστικοποίηση έχει πια ανοιχθεί. Είναι γεγονός για ένα κομμάτι τουλάχιστον, των Ζαγοροχωριών. Και αυτό, παρόλες τις ελλείψεις σε έργα υποδομής και την αναπαράξια συνολικού και ξεκάθαρου προγράμματος τοπικής ανάπτυξης.

Αυτά όλα δεν είναι και τόσο περίεργα. Ας μην ξεχνάμε και τα παράδειγμα της υπόλοιπης Ελλάδας. Ολόκληρες περιοχές δίνουν την εισβολή του τουρισμού χωρίς καλά-καλά να το καταλαβαίνουν. Και αυτό γιατί κάποιοι «άλλοι» το αποφάσισαν. Αυτοί οι «άλλοι» είναι συνήθως οι μεγάλοι «tour operators» που εξωτίζουν την περίπτωση - στην καλύτερη περίπτωση - ο Ε.Ο.Τ.

Δεν μπορούσε, βέβαια, να αποτελέσει εξαίρεση η περιοχή της μελέτης μας. Πάντα κάποιος έπαιζε στην πατρίδα μας. Και σήμερα για την περιοχή των Ζαγοροχωριών υπάρχει μια δεδομένη τουριστική ζήτηση. Η περιοχή μπορεί να θεωρηθεί σαν επαρκή για την οργανωμένη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής.

Σε αυτό το μικρό αρχικό τουριστικό ρεύμα, στηρίζονται και οι ιδιώτες επιχειρηματίες. Άρσαν να επενδύουν τα κεφάλαιά τους στην κατασκευή ξενοδοχείων και μικρών ξενοδοχείων. Δεν θα έκαναν βέβαια αυτό αν δεν θεωρούσαν, ότι το τουριστικό ρεύμα θα αυξάνεται συν τα χρόνια.

Επίσης δεν θα πρέπει να μας διαφεύγουν δυο βασικά στοιχεία που ευνοούν την τουριστική

Συνέχεια στην 7η σελίδα

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Συνέχεια από την 7η σελίδα

ανάπτυξη της περιοχής των Ζαγοριών.

α) Γεωγραφικά τα Ζαγόρια βρίσκονται κοντά στους άλλους τουριστικούς πόλους της βορειοδυτικής Ελλάδας. Επειδή το είδος του τουρισμού π.χ. της Κέρκυρας - που είναι και ο σπουδαιότερος τουριστικός τόπος - ανήκει σε αντίθεση με αυτόν της περιοχής μας, έχουμε την εντύπωση ότι ο τουρισμός της τελευταίας θα μπορεί να λειτουργήσει και συμπληρωματικά.

β) τα μεγάλα κοινωνικο-οικονομικά, που γίνονται ή προγραμματίζονται για την Ήπειρο, θα δώσουν -εκτός των άλλων ωφελειών- την δυνατότητα να είναι πιο προσεχτική στον τουρισμό.

1. Προοπτικές - Συμπεράσματα

Είναι γνωστή η άποψη ότι η οικονομία δεν μπορεί να αναπτύσσεται μονόπλευρα. Το ίδιο ισχύει εδώ. Δεν μπαίνει ζήτημα τουριστικής ανάπτυξης και μόνο. Έχουμε αναφέρει και στην αρχή της εργασίας, ότι ο τουρισμός δεν είναι αυτοσκοπός. Είναι σκοπός και μέσο της ανάπτυξης. Παντό και οι τουριστικές δραστηριότητες θα πρέπει να σχετίζονται με τις αναπτυξιακές δυνατότητες της περιοχής, και να γίνουν «tour operators» που εξωτίζουν την περίπτωση - στην καλύτερη περίπτωση - ο Ε.Ο.Τ.

Πιστεύουμε, ότι προϋπόθεση για τα παραπάνω είναι ο σεβασμός της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Θεωρούμε βασικό στοιχείο την διαφύλαξη της ιστορίας στον χώρο. Οι μορφές του ήπιου τουρισμού που έχουμε προτείνει δίνουν τα χεγύρια για την επίτευξη της ανάπτυξης με τις μικρότερες αρνητικές επιπτώσεις.

Είναι φυσικό μια τέτοιου είδους ανάπτυξη να βαδίζει μέσα

σε συγκεκριμένα και αυστηρά καθορισμένα πλαίσια. Αυτά τα όρια θα πρέπει να τηρηθούν και να διατηρηθούν. Όλοι οι παράγοντες της περιοχής έχουν συμφέρον από αυτό. Οι κοινότητες, οι λοιποί τοπικοί φορείς και οι ιδιώτες, θα πρέπει να προσπαθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Δυστυχώς είναι και πολύ εύκολο να αλλάξει μια τέτοια κατάσταση πριν καν υλοποιηθεί. Η έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής από το κράτος, και η καθυστέρηση από την πλευρά των τοπικών φορέων ανάληψης των σχετικών πρωτοβουλιών, μπορεί να οδηγήσουν στην ανατροπή όλων όσων θετικών έχουν κερδηθεί για τα Ζαγόρια. Ακόμα περισσότερο μπορεί να οδηγήσει στην αλλοίωση όλων αυτών των στοιχείων που χαρακτηρίζουν σήμερα τα Ζαγόρια. Κατά συνέπεια με αυτόν τον τρόπο δεν θα υπάρχει εξ αντικειμένου λόγους για την τουριστική και παραπέρα ανάπτυξη της περιοχής.

2. Προτάσεις

Κλείνοντας τούτη την εργασία θεωρούμε σκόπιμο να εκθέσουμε και μια σειρά ιδεών - προτάσεων, που μας γεννήθηκαν στο μυαλό, πριν, κατά την διάρκεια της επιτόπιας έρευνας, καθώς και κατά την περίοδο της συγγραφής της. Ίσως η πραγματοποίησή τους να βοηθούσε, έστω και κατά τι, στην τουριστική ανάπτυξη των Ζαγοριών. Το ιδανικότερο όλων θα ήταν, αυτή η περιοχή να γίνει το πρότυπο για μια άλλου είδους ανάπτυξη για όλη την Ελλάδα. Βασικό στοιχείο των προτάσεων που ακολουθούν είναι ότι λαμβάνουν υπ' όψιν τους την αναγκαία ισορροπία που χρειάζεται ο χώρος, και στοχεύουν στην σταθεροποίηση κατ' αρχάς του πληθυσμού, την προσφορά νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση του τοπικού εισοδήματος καθώς και την δημιουργία

ενός άνετου και σύγχρονου περιβάλλοντος.

1) Πρώτα απ' όλα κρίνουμε αναγκαία την δημιουργία ενός αυτόνομου τοπικού φορέα, με την συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης, των τοπικών οργανώσεων και ιδρυμάτων (Κ.Ε.Ζ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σύλλογοι, Συνεταιρισμοί κλπ.), καθώς και ιδιωτών, και με την συνδρομή κρατικών υπηρεσιών (Ε.Ο.Τ., Ε.Ο.Μ.Ε.Χ., Α.Τ.Ε. κ.ά.). Κύριοι σκοποί αυτού του φορέα θα είναι η εφαρμογή των μέτρων που έχουν αποφασιστεί, ο ορισμός των ζωνών τουριστικής ή άλλης εκμετάλλευσης, ο προγραμματισμός και ο συντονισμός των έργων, ο γνωμοδοτικός ρόλος του απέναντι στην πολιτεία κ.λ.π.

2) Η Η επανεξέταση του Π.Δ. 213/31.8.73 κρίνεται αναγκαία. Ο χαρακτηρισμός σαν εθνικού δρυμού της περιοχής Βίκου - Αώου, θα πρέπει να γίνει επιτέλους πράξη. Ο δρυμός θα πρέπει να λειτουργήσει σαν αυτοτελής οργανισμός, με το δικό του διοικητικό κέντρο, και το ανάλογο προσωπικό προστασίας και μελέτης. Μελλοντικά μπορεί να εξετασθεί και η περίπτωση της ενοποίησης του δρυμού με αυτόν της Βάλιας - Κάλντα.

3) Δημιουργία διακοινοτικής επιχείρησης, με σκοπό την ανεύρεση και μεταφορά οικοδομικών υλικών. Στην συνέχεια η ίδια επιχείρηση θα μπορούσε να επεκταθεί στους τομείς σχεδιασμού και κατασκευής οικιών, κοινοφελών έργων, συντήρησης και αποκατάστασης μνημείων κλπ.

4) Λειτουργία πολιτιστικού ιδρύματος για την διάδοση και διάδοση του τοπικού λαϊκού πολιτισμού με την λειτουργία εργαστηρίων χορού, μουσικής, υφαντουργίας κ.λ.π.

Επίσης σε αυτό το χώρο ανήκει και η ίδρυση βιβλιοθήκης.

τράπεζας πληροφοριών, μουσείων για την χλωρίδα - πανίδα, την λαογραφία, την ιστορία κ.ά.

5) Συμπλήρωση των νομοθετικών ρυθμίσεων του κράτους για την προστασία του περιβάλλοντος και των οικισμών, τον ορισμό των χρήσεων γης, την βελτίωση του νόμου για την επιδότηση των επενδύσεων κ.λ.π. Κρίνουμε σκόπιμο τον περιορισμό από μέρους της πολιτείας των δεσμών απαγορευτικών μέτρων. Τα ωφέλη θα είναι μεγαλύτερα όταν το κράτος συνδράμει τις σχετικές προσπάθειες ανάσχεσης από μέρους της πολιτείας. Η βοήθειά του, στους τομείς του σχεδιασμού, της τεχνικής και επιστημονικής υποστήριξης είναι αναγκαία.

Όλες αυτές οι προτάσεις έχουν ιδιαίτερη σχέση με τον τουρισμό. Εξυπηρετούν, εκτός των άλλων, τα μοντέλα του πολιτιστικού - μορφωτικού και οικολογικού - φυσιολατρικού τουρισμού που έχουμε προτείνει στο σχετικό κεφάλαιο σαν τα καταλληλότερα για την περιοχή των Ζαγοριών.

Ολοκληρώνοντας και το τελευταίο μέρος αυτής της εργασίας θέτουμε ένα κύριο ζήτημα. Στόχος μας δεν είναι απλά και μόνο ο έλεγχος και ο περιορισμός του τουρισμού σε κάποια όρια. Ένα βασικό στοιχείο είναι ο ίδιος ο άνθρωπος που έρχεται σε επαφή με τον τουρισμό. Ο ντόπιος θα πρέπει να δει αυτό το φαινόμενο και εκτός της στενής οικονομικής - ωφελιστικής λογικής.

Η θυσία της φιλοξενίας και των εθίμων στον βωμό του κέρδους έχουν οδυνηρότατες και μακροχρόνιες επιπτώσεις. Θα ήταν κρίμα να διατηρούσαμε έναν χώρο, όπως ονειρευόμαστε, και από τον οποίο θα λείπουν οι ίδιοι οι κάτοικοί του.

Κων/τίνος Δημητρώπουλος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά τους φίλους, τον Ζαγορίσιο κόσμο και όσους, με οποιονδήποτε τρόπο, μας συμπαράσταναν στον πόνο μας για το θάνατο του τρισαγαπημένου μας Τάσιου Τζιόβα.

Οι γονείς Φρίξος και Ξενία, οι αδελφοί του, οι θείες και οι θείοι του.

ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΠΑΝΤΙΣΗΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ακαδημίας 61, ΑΘΗΝΑ, Τ.Τ. 10679

ΤΗΛ. 36.27.537 - 6531.886

Αναδρομές στο παρελθόν

Ο Δεκαπενταύγουστος στα χωριά μας

του ΒΑΣΙΛΗ ΛΑΜΠΡΙΔΗ

Γιορτή μεγάλη η Κοίμηση της Θεοτόκου και για τούτη τη γωνιά την ακριτική. Ο χώρος αυτός με τα ένδοξα σημάδια της ιστορικής μνήμης δεν ξεχνά τις μυθικές ρίζες του Ελληνισμού κι έτσι τέτοιες μέρες κάθε χρόνο δέχνει έντονα την παρουσία και την ζωντανία με τη σύναξη στα χωριά όλων σχεδόν των χωριανών. Κάστρο της θρησκευτικής και κοινωνικής αντοχής ο Δεκαπενταύγουστος, ορόσημο γίνεται κάθε χρόνο στους ξενιτεμένους μας. Ανάμεσα σε τόσες διαμάσεις και θύελλες που πέρασε τούτη η γωνιά ποτέ δεν ξεχάστηκε της Παναγιάς η ευλογία που θέρεινε την αντρευσίνη και τη λεβεντιά.

Εικόνισμα και τόμα στους ξενιτεμένους το γύρισμα έστω και για λίγο στο χωριό τη μέρα τούτη της Γιορτής, κι όσοι δεν μπόρεσαν να παρευρεθούν τη γιορτή για να χαρούν παραγγελία στείλανε και φέτος στον πρόεδρο και στους δικούς τους:

— Την ώρα που το γλέντι θα φτάσει στην κορφή εκεί στον πλάτανο στο μεσοχώρι, βάλε τ' ακουστικό ν' ακούσω στο τηλέφωνο τα κλαρίνα, τα βιολιά, το ντέφι, το λαούτο, να σιμίζω και γω από δω από την ξενιτιά με τ' αδελφία, τα ξαδέλφια κι όλο το χωριό. Άλλης μορφής αποθρόωναν καπνός για κείνους που δεν μπόρεσαν να γευτούν τη γιορτή της αντάμωσης και της αγάπης. Οι καμπάνες χτύπησαν πιο δυνατά σε κείνους που η τύχη, η δουλειά, τα οικονομικά, δεν τους άφησαν να γευτούν την αδελφική όλων των συγχωριανών κάτω από τον πλάτανο κοντά στις Εκκλησιές τον Ισκιο. Σε κάθε γιορταστικό χωριό τη μέρα αυτή όλο και κάτι όμορφο και δροσερό περιστατικό συνέβαινε και θυμάμαι λίγο μετά τον εμφύλιο σ' ένα χωριό που γιόρταζε τον Δεκαπενταύγουστο συνέβη το χαριτωμένο κι αξιόλογο στιγμιότυπο: Κάλεσαν οι χωριανοί από τα Κάτω Σουδενά τα καλύτερα κλαρίνα, νομίζω τα Τακούτσια για το γλέντι του χωριού τους. Εκεί που ετοιμαζόνταν για το ξακουστό το λάλημα, βλέπουν οι οργανοπαίκτες έναν νεαρό συγχωριανό τους γνωστό και αγαπητό παιδί που σπούδαζε στην Ιταλία. Τον πλησιάζει ο τρανός της παρέας και του λέει:

— Βρε Βασιλάκη, έχεις παράδες να μας κολλήσεις όταν θα μπεις πρώτος στο χορό ή θα ντροπιαστείς;

— Είστε στα καλά σας, δεκάρα δεν έχω, που να τα βρω τα γρόσια. Φοιτητής στην Ιταλία ο νεαρός και γιος κτηνοτρόφου, που να είχε εκείνον τον καιρό γρόσια και παράδες περισευόμενες και για φιγούρα. Τότε ο αρχηγός της παρέας

— Βρε Βασιλάκη, έχεις παράδες να μας κολλήσεις όταν θα μπεις πρώτος στο χορό ή θα ντροπιαστείς;

— Είστε στα καλά σας, δεκάρα δεν έχω, που να τα βρω τα γρόσια. Φοιτητής στην Ιταλία ο νεαρός και γιος κτηνοτρόφου, που να είχε εκείνον τον καιρό γρόσια και παράδες περισευόμενες και για φιγούρα. Τότε ο αρχηγός της παρέας

— Βρε Βασιλάκη, έχεις παράδες να μας κολλήσεις όταν θα μπεις πρώτος στο χορό ή θα ντροπιαστείς;

Σ.Σ.: Το περιστατικό με τα «Τακούτσια» και τον φοιτητή συνέβη όχι 15αύγουστο, αλλά του Αη-Γιάννη 25 Μαΐου στο Πανηγύρι του Δικέφρου, το μακρινό 1952.

βγάζει και δίνει στο Βασιλή μερικά πενήνταρικά και του λέει:

— Κοίτα να χορεύεις με σεβντά και λεβεντιά και να κολλάς και τούτα για να θαυμάσουν τούτοι εδώ μαζί με την ομορφιά σου και τη γερή την τσέπη σου.

Έμεινε εκστατικός ο νεαρός φοιτητής από το φιλότιμο και την περηφάνεια των συγχωριανών του και διερωτώνταν πώς μπορούσε να εμφανιστεί σαν πλουσιόπαιδο τη στιγμή που όλοι ήξεραν ότι τα πρόβατα του πατέρα του μόλις και μετά βίας έφταναν ν' αγγίξουν και τις σπουδές του.

Ο χορός άρχισε, το κέφι μεγάλωνε κι ήρθε η σειρά και μπίχης κι ο Βασιλής πρώτος στο χορό. Τραβά το πρώτο το τραγούδι και με περήφανο κορμί κολλάει στα βιολιά το πρώτο πενήνταρικο. Συνεχίζει τις παραγγελίες και χοροστράδα λεβέντικα για να θαυμάζουν οι ομορφονιές το μπτόϊ, την κορμωστασιά και τη σωστή ευλυγισία. Περίμεναν τα βιολιά να πέσουν και τ' άλλα τα πενήνταρικά. Στα χαμένα, ο Βασιλής χόρευε ξύπνια κι ωραία, ενώ σ' αυτούς τους ευεργέτες έκανε τον κουτό. Τότε ένας βιολιτζής όλο και πήγαινε κοντά του, δίδεν να τον τέρπει όπως χόρευε και του φώναζε:

— Ρίξε και τ' άλλα ωρέ, ρίξε και τ' άλλα.

Πουθενά ούτε φράγκο δεν ξανακόλλησε ο φοιτητής κι έμειναν οι οργανοπαίκτες με την εντύπωση ότι πάει τάφαγε τα ρέστα ο μετεκπαιδευμένος στην Ιταλία Ρωμηός. Πέρασαν τρεις μέρες γλεντιού και την τέταρτη όπως γύρισαν τα βιολιά στο χωριό τους ανταμώνουν στα οβέλτα το φοιτητή. Κείνος χωρίς περιστροφές βγάζει και τους δίνει τα ρέστα και τους λέει:

— Γλέντησα με την ψυχή μου, χόρεψα και πετούσα με την τσέπη γεμάτη πενήνταρικά. Έκανα φιγούρα μ' ένα πενήνταρικο. Και καμάρωνα από μέσα μου γιατί σας ξεγέλασα και δεν σας έδωσα τα χρεωστούμενα. Το γλέντησα για τα καλά κι ήταν ο μόνος τρόπος που σας έκαναν να τρέχετε από κοντά μου, όπως χόρευα, λες κι ήμουν ο πρώτος άρχοντας του χωριού!

— Να ζήσεις καμάρι μας και νάχεις καλή τύχη και προκοπή σαν το μπτόϊ και το μυαλό σου.

Όλα πέρασαν και διάβηκαν αλλά το: «Ρίξε και τ' άλλα», έμεινε ιστορικό και αξιόλογο κι όλοι το θυμούνται στο χωριό τούτες τις μέρες της γιορτής το: «Ρίξε και τ' άλλα» που σήμαινε «κοίτα μη μας τα φας μασκαλτσόνε».

ΜΕΓΑΛΕΣ ΒΩΒΟΥΣΙΩΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Τον περασμένο αιώνα, τίμησαν την Βωβούσα, δύο μεγάλα ονόματα —πατέρα και γιου—, αρχίζοντας από την παντοκρατορία του Αλή Πασά. Στις αρχές του περασμένου αιώνα, αναδείχθηκε η μεγάλη προσωπικότητα του Αναγνώστη, που χρημάτισε χρόνια, σαν ιδιαίτερος γραμματέας του σατράπη, με επιρροή που ανταγωνιζόταν την των προσεστών Ρέσου και Νούτσου Κοντοδήμου.

Είχε σταλεί από τον Αλή Πασά, σε μια επιθεώρηση, να διορθώσει κάποιες ατασθαλίες, στην Λάρισα.

Γυρίζοντας προς τα Γιάννινα, καβάλα σ' άλογό του, τον αναγνώρισαν δύο βωβουσιώτες, καταδικασμένοι σε κρεμάλα, επειδή καταδικώθηκαν στην εσχάτη των πονιών σαν παραχαράκτες. Οι δύο του συγχωριανοί, φώναξαν απειλησμένοι στον Αναγνώστη να τους σώσει.

Κατέβηκε αμέσως από το άλογό του και κατευθύνθηκε αμέσως και αποφασιστικός προς την εξέδρα, όπου ετοιμαζόταν να τους εκτελέσουν οι Τούρκοι και έκοψε τα σχοινιά που προοριζόταν για την κρεμάλα.

Οι εκτελεστές έμειναν άναυδοι και θεώρησαν προσβολή των, την χειρονομία του τολμηρού γκιαούρη!!!

Έμαθαν ποιός είναι, προετοίμασαν όμως αμέσως την εκδίκησή των. Τον προσκάλεσαν να πιεί τον καφέ μαζί των, να ξεποστάσει. Έχυσαν στο καφέ του οξύ δηλητήριο, πέθανε δε σε φρικτούς πόνους σε λίγη ώρα.

Ο Αναγνώστης τότε, ήταν βαθύπλοτος, με πολλές χιλιάδες πρέβια και γιγαντιαίο καραβάνι, με περίπου 100 μουλάρια.

Ήταν παντρεμένος με την κόρη του αρχιστέλιγκα της Γράμουστας Χατζή-Στέργιου, ο οποίος ήταν γι' αυτό το μεγάλο κτηνοτροφικό κέντρο, με περίπου 40.000 κατοίκους βλάχους, ο απόλυτος άρχων. Περιέμενε στην Βωβούσα την επάνοδο του μεγάλου καραβανιού. Γύριζε μέσω Ζαγορίου, από την Μόρφα, βουνό πανέμορφο, με απέραντα βοσκοτόπια. Η Μόρφα, ανταποκρίνεται τέλεια στο όνομά της, για την ομορφιά της. Από εκεί, κατηγορίζοντας για το χωριό, στην θέση ανάθεμα, αντίκρισαν οι συγχωριανοί, φυσικά δε και η νεοτάτη σύζυγός του, τα κυρία από τις κολασμένες των μουλαριών, βουλωμένα με χόρτο, τα δε μουλάρια, όλα, με σκεπασμένα τα κεφάλια τους, λόγω πένθους, με το κηλίμ που έφερναν όλα πανοσάναρα. Αμέσως έγινε συναγεμρός σε όλο το Ζαγόρι και από κάθε χωριό ξεκίνησαν από πέντε μοιρολογίτριες, για να κλάμουν για τον μεγάλο αδικωμένο.

Το τραγούδι, παρουσιάζει εικόνα που μιλά για το πένθος κείμενο του.

Ποιός θελ' ν' ακούσει κλάματα, δάκρυα και μηριολόγια
Περνάτε από τα κρεάκουρα, στην άκρη της Βωβούσας
(κρεάκουρα, βλαχιστί μπαρτσόροι)
Καλούστε μιανρόντισα, νύφη τού Χατζή-Γιάννου
Πώς κλέει πως μηρολογά, πως χύνει μαύρα δάκρυα κ.τ.λ.
Έμειναν στο χωριό, με τα άφθονα περιουσιακά στοιχεία που τους άφησε ο Αναγνώστης.

Ο Χατζή-Στέργιος, ο μεγαλοστέλιγκας και αφεντικό της Γράμουστας, θέλησε να πάρει μαζί του, την χήρα κόρη του και τον μικροβασιλάκη, 2-3 ετών, τον μοναδικό διάδοχο και κληρονόμο.

Η κυριανώνισσα χειρίστηκε με στοιβαρό χέρι, όλα τα προβλήματα, συνεπικουρούμενη φυσικά και από τον πατέρα της, μεγάλον Χατζή-Στέργιο.

Ο Βασιλάκης μεγάλωσε και ανδρώθηκε, αναδείχθηκε άξιος διάδοχος του Αναγνώστη.

Έφτασε, κατόπιν των πολλαπλών εξυπηρετήσεων προς τους συγχωριανούς του, να πάρει και τον τίτλο Βασιλάκη-Βωβούσα, ένα είδος προιγκηπικού τίτλου.

Φυσικά την περιουσία την μεγάλωσε, ήταν δε πολύ απλόχερος σε όλους.

Η Βωβούσα είχε χρεωθεί στον Αλή Πασά, από δάνειο ή από φόρους, μέγα ποσόν τουρκικών λιρών, τις οποίες έπρεπε να τις παραδώσουν σε μια σαφή ημερομηνία, άλλως το χωριό μας γινόταν τσιφλίκι του γιου του Αλή Πασά, Σαλήχ.

Όταν ετοιμάσαν να δώσουν το χρέος, οι αντιπρόσωποι του Αλή —πολλοί σε αριθμό— ζήτησαν κατεντολήν του σατράπη, να πληρώσει το χρέος το χωριό, με αυστριακές λίρες.

Ο Βασιλάκης τους φιλοξένησε δύο 24ωρα, σφάζοντας δεκάδες αρνιά και έστειλε επειγνώντας τον Κουτσάνη, ...αθλητή τότε των μεγάλων αποστάσεων, κάνοντας τον δρόμο Βωβούσα-Λάρισα σε ένα 24ωρο!!!

Στο γυρισμό του, με τις αυστριακές λίρες που έφερε, ξεχρεώθηκαν προς τον ραδιούργο Αλή και έτσι ο Βασιλάκης γλύτωσε το χωριό από τα άρπαγα χέρια των απίστων.

Κων/νος Απ. Χατής, γιατρός - Βέρσα

Υ.Γ.: Από ιστορικά απομνημονεύματα, που μου εξιστόρησε ο θάνατο προ ετών, πατέρας μου Απόστολος Χατζής ή Τσαρουχάς, εις τον οποίο άρεσαν πολύ και διάβαζε για τα ιστορικά πεπραγμένα, ίδια της περιοχής μας και γενικά της Ηπείρου!!!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΑΥΤΟΥ»

ΜΑΝΘΟΥ Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΜΠΟΥΛΤΖΗ (Νυν Ελάτη)

Η παρούσα μελέτη αφιερώνεται στη μνήμη των καταγομένων από τη Μπουλτζή Προπαππούδων μου από τη μάνα μου και τον πατέρα μου Παπαγιάννη Οικονόμου και Γεροντίνο τον σωτήρα της Αναγνώστιας (δημοτικό τραγούδι) και στη μνήμη των προσφιλών μου εξαδέλφου Γιάννη Ξυνού και ανιψιού Κώστα Σκαρβέλη.

Το χωριό η Μπουλτζή βρίσκεται στους πρόποδες του Μιτσικελιού στην προς το Ζαγόρι πλευράν αυτού σε ομαλό και, κατάφυτο οροπέδιο με φυσικές καλλινές. Πολύ παλιό χωριό. Προ της κατακτήσεως.

Ο Λαμπρίδης —«Ζαγοριακά»— 1870 σελ. 15 διερωτάται:

«Υπόχρεοι σχέσις τις μεταξύ των κατά το έτος 1540 ακμασάων εν Ιωαννίνους οικογενειών... Μπουλτζού ... και των σωζόμενων ήδη συνωνύμων του Ζαγορίου χωρίων, άραγε των χωρίων τούτων υπήρξαν οι ιδιοκτήται και οι προεξάρχοντες οικήτορες ή οι επισημότεροι και αρχηγοί ούτως ειπείν τούτων;

Προσεχώρησαν στο χωριό αυτό και οικογένειες από τα χωριά, που διαλύθηκαν, Ριζό - Ζλάροβον - και σε μεγάλο ποσοστό από την Πιτούρνα. Οι οικογένειες που αναφέρει ο Λαμπρίδης, ότι ήρθαν από Γαβρισούς και Πετούλι είναι της Μπουλτζής, που παρέμειναν στα χειμαδιά κάμποσα χρόνια από άγνοστη αιτία και ξαναγύρισαν στο χωριό» (Ι. Ξυνός σελ. 18).

Υψόμετρον 1005 - Έκταση 11 τετραγ. χλμ. - Γεωργική γη 0,1 - Βοσκότοποι 4,5 - Δάση 6,0 - Ορεινή περιοχή - Χιλιόμετρική απόσταση από τα Ιωάννινα χλ. 30.

Στα 1927 μετονομάσθηκε Ελάτη.

Ο ΠΑΘΟΥΣΜΟΣ ΑΥΤΗΣ

1. 1857 - κατά τον Αραβαντινόν - «Χρονογραφία της Ηπείρου» Β. σελ. 332 «Μπουλτζή χριστιανικοί οίκοι 44 στέφανα 97.

2. 1870 - κατά τον Λαμπρίδην - «Ζαγοριακά» σελ. 53. - «Μπουλτζή οικίαι 84 κάτοικοι 450».

3. 1873-74 - κατά την Έκθεση της Εκπαιδευτ. Επιτροπής - «Επετηρίς Φιλε. Ηπειρωτικού Συλλόγου Κ/πόλεως» σελ. 163 - «Μπουλτζή κάτοικοι 470».

4. 1874-79 κατά τον Δ. Χασιώτην - «Διατριβαί και Υπομνήματα περί Ηπείρου» σελ. 259 «Βούλτζη κάτοικοι 470».

5. 1880 κατά τα «Οδοιπορικά Ηπείρου και Θεσσαλίας Επιτελ. Γραφείου Υπουργ. Στρατιωτικών» σελ. 85 - «Μπουλτζή χριστιανοί 470».

6. 1899 - κατά τον «Αγώνα» της 20 Αυγούστου - «Μπουλτζή οι κάτοικοι... εις 500 περίπου».

7. 1909 - κατά τον Γ. Δημητρακόπουλον - «Το Ζαγόριον» σελ. 41 - Μπουλτζή οι κάτοικοι... εις 500 περίπου».

8. Κατά την Στατιστική Υπηρεσίαν της Ελλάδος.

Απογραφή	1913	άρρ.	142	θήλ.	201	σύνολον	343
»	1920	»	44	»	110	»	154
»	1928	»	38	»	85	»	123
»	1940	»	67	»	93	»	160
»	1951	»	28	»	41	»	69
»	1961						47
»	1971						26
»	1981						47

ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Στο χωριό αυτό μετά την κατάκτηση και επί αρκετό χρόνο το Κεφύ Ζολειό - αργότερα το Κοινό (κατά Ξυνόν) «Η Δημοτική Σχολή ιδρύθη μεταξύ των ετών 1852-1859 - από του 1875 το Ελληνικό και αργότερα το Παρθεναγωγείον:

1. 1870 - κατά τον Λαμπρίδην - «Ζαγοριακά» σελ. 53 - «Μπουλτζή... Σχολεία δύο συνδρομής της Κοινότητος διατηρούμενα».

2. 1873 - 74 - κατά την Έκθεση της Εκπαιδευτ. Επιτροπής - «Επετηρίς Φιλε. Ηπειρωτικού Συλλόγου Κ/πόλεως» σελ. 163 - «Μπουλτζή... Σχολείον Ελληνοαλληλοδιδασκικόν. Μαθηταί 40, εξ ων κοράσια 12. Μισθός γρ. 3000 οι συνεισφορές των κατοίκων».

3. 1874-79 - κατά τον Δ. Χασιώτην - «Διατριβαί και Υπομνήματα περί Ηπείρου» σελ. 25 - «Βούλτζη... Σχολείον αλληλοδιδασκικόν. αριθ. μαθητών 40, εξ ων κοράσια 12. Μισθός διδασκάλου γρ. 3.000 προσφερόμενος δια κοινοῦ εράνου».

4. 1886 - κατά τον Λαμπρίδην - «Ζαγοριακά» Α' σελ. 55 Μπουλτζού Ελληνικό και δημοτικόν... και εις τα χωρία... Μπουλτζού... συνέστησαν και όλα των θλήων σχολεία, εξ ων εις τα... Μπουλτζού και Υφαντήρια υπάρχον».

5. 1893-94 - Ελ. Νικολαΐδου - «Σχολεία Μητροπ. Επαρχίας Ιωαννίνων -

«Ηπειρωτικό Ημερολόγιο» 1981 σελ. 164 - Μπουλτζή ή Βούλτζη ή Μπουλτζού Ελληνοδημοτικό - Παρθεναγωγείο με τάξεις 7-4».

6. 1899 - κατά τον «Αγώνα» της 20 Αυγούστου - «Μπουλτζή... και ενταύθα συντηρείται πλην του δημοτικού σχολείου και Παρθεναγωγείου Ελληνικόν σχολείον, φοιτώσι δε εις τα τρία ταῦτα υπέρ τους 50 μαθητῶν».

7. 1909 - κατά τον Γ. Δημητρακόπουλον «Το Ζαγόριον» σελ. 41 - «Μπουλτζή... Διατηρεί Ελληνικόν μετά Δημοτικόν Σχολείον και Παρθεναγωγείον, ένθα διδάσκουσι δύο απόφοιτοι διδάσκαλοι και μία διδασκάλισσα. Φοιτώσι δε μεν τω ελληνικῷ σχολείῳ 15, εν τῷ Δημοτικῷ 25 περίπου, εν δε τῷ Παρθεναγωγείῳ 20 περίπου μαθητήρια. Εν τῷ χωρίῳ τούτῳ υπάρχει και δημόσιον υφαντήριον. Προ τινων μάλιστα εμσθούτο και διδασκάλισσα της υφαντικής, αλλά τώρα αντ' αυτής μισθούται διδασκάλισσα της ραπτικής». Για τη λειτουργία και συντήρηση των σχολείων του χωριού αυτού προσέφερον οι κάτοικοι δια συνεισφορών και οι Βασιλείου ή Ξυνού Περιστέρα - Τσουρίδου Χριστίνα Αλεξάνδρου.

Ο ΑΓΙΟΣ ΚΟΣΜΑΣ ΚΑΙ Η ΜΠΟΥΛΤΖΗ

Κ. Λαζαρίδη - «Το Ζαγόρι και ο Κοσμάς ο Αιτωλός» σελ. 53.

«... Από πολλούς Μπουλτζάτας ζήτησα σχετικές πληροφορίες, απ' όλους πήρα την απάντηση πως κανένα ίχνος μαρτυρίας ή παράδοση δεν σώζεται στο χωριό. Κατά συνέπεια ο Κοσμάς δεν πέρασε από τη Μπουλτζή».

ΔΕΙΝΟΠΑΘΗΜΑΤΑ

Πολλά και το χωριό αυτό εδοκίμασε δεινοπαθήματα, «άπερ και προς περιτολήν της αναπύξεως αυτού και της ευημερίας καθόλου συνετέλεσαν και δια της μεταναστεύσεως εις αλλοδαπήν ευπόρων και ικανών αυτού τέκνων, τας φρικαλεότητας αφορήτου καταστάσεως διαφευγόντων... καταδυναστείας εκ διελάσεων ατάκτων σιφών προς μεταφοράν αυτών τε και των αποσκευών αυτών μάλιστα δε κατά την εθνικήν εξανάστασιν... (Λαμπρίδης).

Προήλθον δε ταῦτα από δυσβάκτους φόρους τακτικούς και εκτάκτους, από επιδρομές Τουρκαλβανών από τις οποίες και εχρεώθηκε, από περάσματα και παρατεταμένες διαμονές σ' αυτό ατάκτων σιφών, Τουρκικών στρατευμάτων, αστυνομικών τοιούτων και λοιπών οργάνων της διοικήσεως, από αγχαρείς, απειλές, πιέσεις, ληστανταρίες, ληστείες, λεηλασίες, φόρους, πυρπολήσεις, κυρίως δε υπό των Ναζί.

1440

ΑΠΑΓΩΓΗ ΠΑΡΘΕΝΟΥ ΟΙΚΟΓ. ΓΛΥΚΥ

Ξυνός - «Η Μπουλτζή» σελ. 74 κ.ε. Η οικογένεια Γλυκύ κατάγονταν από τη Μπουλτζή -> (Περσινέλλας) «Ο αδελφός του στρατηγού Εσάτ Βεχρή Πασάς μας διηγήθη ότι κατά την παράδοσιν διατηρείσαν εις την οικογένειάν του και εις το οικογενειακόν του δένδρον προκύπτει ότι μεταξύ εκείνων οι οποίοι απήγαγον τας παρθένας του φρουρίου συγκαταλέγεται και αποκατάς τις πρόγονος, ότι η αταχθείσα ήτο κόρη της οικογενείας Γλυκύ και νομιμίζονταν Βασιλική».

σελ. 76 - «Όταν ο Κεμάλ ανάγκαζε τους Τούρκους να παρουν από ένα επίθετο ο Εσάτ προτίμησε το ΜΠΟΥΤΖΙΑΤ - ΓΙΑΝΠΑΛΗ (Εσάτ...) για να τιμήση τις γενεές των προγόνων του».

σελ. 77 - Ο Εσάτ Πασάς όταν ήτο αιχμάλωτος εις τας Αθήνας παρέδωκεν εις το Βυζαντινόν Μουσείον διάφορα Εκκλησιαστικά Βιβλία και ένα Σταυρόν από οικογενειακόν κειμήλιον».

ΣΤΟ ΒΟΙΝΙΚΟ

Αραβαντινός «Χρονογραφία της Ηπείρου» Β' - Μετά την συνθηκολόγηση με τους Τούρκους το χωριό Ζλάροβον (Μπουλτζή) απέστειλε στην Κ/πολιν 18 άτομα προς θεραπεία των υπέκων και των αμαξών του αυτοκρατορικού στρατού. Αλλά προ του 1690 υπεχρεώθηκε την υπηρεσίαν αυτήν να αναπληρώση με άσπρα (αχτισίδες) 1000 κατ' αποκοπήν. Ο φόρος ούτος μετά τινά καιρόν συνεχωνεύθηκε μετά των λοιπών φόρων «όσοι εφευρέθησαν ακολούθως».

ΜΕΤΟΙΚΗΣΙΣ ΜΠΟΥΛΤΖΩΝ

ΕΙΣ ΜΑΝΗΝ - ΖΑΚΥΝΘΟΝ

Ο Ι. Ξυνός - «Η Μπουλτζή» σελ. 22 κ. ε. δια μακράν εχθεται τα της μετοικεσίας Μπουλτζατών στη Μάνη όπου χωριό ΜΠΟΥΛΤΖΝΙΚΑ και ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΟΥΛΥΖΟΣ (1689). Από τη Μανηδή η οικογένεια Βουλτζού εγκατεστάθηκε στη Ζάκυνθο.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Εκλογικός κατάλογος της Επαρχίας Ιωαννίνων ΧΩΡΙΟΝ ΜΠΑΓΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Αύξ. αριθ.	Επώνυμον	Όνομα	Όνομα πατρός	Μόνιμος κατοικία	Επάγγελμα	Ηλικία
1.	Αλέξιου	Ελευθέριος	Αλέξιος	Σμύρνη	παντοπώλης	57
2.	Ανθόπουλος	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	»	έμπορος	36
3.	Ανθόπουλος	Φίλιππος	»	»	»	44
4.	Ανθόπουλος	Στέφανος	Ιωάννης	»	»	67
5.	Ανθόπουλος	Δημήτριος	Κωνσταντίνος	Δράμα	αρτοποιός	45
6.	Ανθόπουλος	Γεώργιος	Ιωάννης	Μπάγια	διδάσκαλος	81
7.	Βουζδέκης	Νικόλαος	Στέργιος	»	»	36
8.	Βαζήμας	Ιωάννης	Αλέξιος	Βόλος	μεταπράτης	45
9.	Βαζήμας	Κωνσταντίνος	Δημήτριος	Αθήναι	αρτοποιός	67
10.	Βαζήμας	»	Στέφανος	Βόλος	παντοπώλης	67
11.	Βαζαβάνης	Φίλιππος	Γεώργιος	Σμύρνη	αρτοποιός	39
12.	Βαζαβάνης	Νικόλαος	Απόστολος	»	»	39
13.	Βαζαβάνης	Δημήτριος	Γεώργιος	Μπάγια	»	49
14.	Βασιλειάδης	Χριστόδουλος	Αναστάσιος	»	διδάσκαλος	55
15.	Βελέντζας	Γεώργιος	Μάνθος	»	έμπορος	44
16.	Βελέντζας	Γρηγόριος	Κωνσταντίνος	»	στρατιώτης	25
17.	Βελέντζας	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	»	γραμματεύς	31
18.	Βελέντζας	ΣΠυρίδων	Δημήτριος	Σμύρνη	διδάσκαλος	37
19.	Βελέντζας	Ανδρέας	»	Βόλος	»	64
20.	Βλαχατνός	Σπυρίδων	Γεώργιος	Αμερική	εργάτης	36
21.	Βλαχατνός	Γεώργιος	Βασίλειος	Μιτυλήνη	αρτοποιός	74
22.	Βλάχος	Περικλής	Ιωάννης	Μπάγια	στρατιώτης	25
23.	Βλάχος	Χριστόδουλος	»	»	εργάτης	31
24.	Βλάχος	Γεώργιος	»	»	»	35
25.	Βλάχος	Ιωάννης	»	»	μουσικός	59
26.	Βουσάκης	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	»	σιδηρουργός	37
27.	Βουσάκης	Μιλτιάδης	Κωνσταντίνος	Βουκουρέστιον	αρτοποιός	64
28.	Γεννάδιος	Κωνσταντίνος	Γεώργιος	Αρτα	»	35
29.	Γεννάδιος	Κωνσταντίνος	Κωνσταντίνος	Μπάγια	παντοπώλης	59
30.	Γεωργιάδης	Δημήτριος	»	»	Αρχιμανδρίτης	59
31.	Γκούσγκουλας	Γεώργιος	Θεόδωρος	»	ράπτης	59
32.	Γκούσγκουλας	Χριστόδουλος	Κωνσταντίνος	Σμύρνη	έμπορος	60
33.	Γκρουτδης	Νικόλαος	Κωνσταντίνος	Μπάγια	παντοπώλης	36
34.	Γκρουτδης	Αλέξανδρος	Στέφανος	»	στρατιώτης	25
35.	Γκρουτδης	Ιωάννης	»	»	αρτοποιός	37
36.	Γκρουτδης	Στέφανος	Αναστάσιος	»	έμπορος	42
37.	Δέρβας	Ιωάννης	Αθανάσιος	Αθήναι	αρτοποιός	64
38.	Δέρβας	Γεώργιος	Γεώργιος	Μπάγια	εργάτης	25
39.	Δέρβας	Αθανάσιος	Νικόλαος	»	στρατιώτης	25
40.	Δέρβας	Χαραλάμης	Ιωάννης	»	εργάτης	40
41.	Δέρβας	Κωνσταντίνος	»	»	»	44
42.	Δέρβας	Νικόλαος	»	»	»	54
43.	Δέρβας	Γεώργιος	»	»	»	64
44.	Δερβένης	Χριστόδουλος	»	»	»	35
45.	Δερβένης	Βασίλειος	»	»	»	29
46.	Δερβένης	Πασιγιώτης	»	Ναζλή	έμπορος	27
47.	Δημητριάδης	Δημήτριος	Χριστόδουλος	Μπάγια	αρτοποιός	36
48.	Δημητριάδης	Βασίλειος	»	Ιωάννινα	γρμματεύς	36
49.	Δημητριάδης	Γεώργιος	»	Βουκουρέστιον	έμπορος	38
50.	Ευθυμίου	Φίλιππος	Ιωάννης	Ιωάννινα	»	37
51.	Ευθυμίου	Κωνσταντίνος	»	Βουκουρέστιον	φωτογράφος	47
52.	Ζαμπόπουλος	Ελευθέριος	»	»	υπάλληλος	56
53.	Ζαμπόπουλος	Γεώργιος	Κωνσταντίνος	»	αρτοποιός	45
54.	Ζωτδης	Θωμάς	»	Σμύρνη	»	37
55.	Ζωτδης	Περικλής	»	»	έμπορος	26
56.	Ζωτδης	Πέτρος	Παναγιώτης	Μπάγια	»	41
57.	Ζωτδης	Παναγιώτης	Νικόλαος	Σμύρνη	γρμματεύς	50
58.	Ζωτδης	Νικόλαος	Βασίλειος	»	»	74
59.	Θεμελής	Αχιλλεύς	Αναστασίου	»	»	36
60.	Ιωαννίδης	Θωμάς	»	Φιλιπιάς	έμπορος	28
61.	Ιωαννίδης	Ανδρέας	Ανδρέας	Μπάγια	αρτοποιός	57
62.	Καλέντζος	Ιωάννης	Ιωάννης	Ναζλή	έμπορος	69
63.	Καλέντζος	Ιωάννου	Γεώργιος	άγνωστος	υπάλληλος	67
64.	Καλέντζος	Απόστολος	»	Σμύρνη	εργάτης	51
65.	Καλλιδης	Νικόλαος	Δημήτριος	Μπάγια	έμπορος	41
66.	Καλλιδης	Νικόλαος	Χριστόδουλος	Σμύρνη	»	46
	Καλλιδης	Δημήτριος	Γεώργιος	Μπάγια	»	51
	Καλλιδης	Δημήτριος	Ιωάννης	Σμύρνη	παντοπώλης	
	Καλλιδης	Δημήτριος	Ιωάννης	Σμύρνη	έμπορος	

ΠΙΣΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΘΗΝΩΝ Π.Σ. 24/6/92 ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1993 (ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ 30%)

Α/Α ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΑΠΟ Π.Σ.
1. ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ Κεντρική Εκκλησία	300.000	300.000
2. ΒΠΣΑ Παρακλησί Ταξιαρχών	500.000	300.000
3. ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ Παραδοσιακά Μνημεία	—	—
4. ΒΩΒΟΥΣΑ Εκκλησίες χωριού	400.000	300.000
5. ΔΟΛΙΑΝΗ α. Κεντρική Εκκλησία - Κωδωνοστάσιο κλπ. β. Εκπολιτιστικός Σύλ. Κατασκευή Πνευματ. Κέντρου	700.000	400.000
6. ΕΝΩΣΗ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΥ Παραδοσιακή Βρύση	700.000	—
7. ΠΤΕΑ Εκκλησία Αγίας Παρασκευής	500.000	300.000
8. ΚΑΒΑΛΛΑΡΙΟΝ Εκκλησία Αγίας Τριάδος	—	300.000
9. ΚΑΣΤΑΝΩΝΑΣ Ανέγερση πυρποληθείσης Κεντρικής Εκκλησίας	700.000	600.000
10. ΚΑΠΕΣΟΒΟ Κεντρική Εκκλησία Αγ. Νικολάου	300.000	300.000
11. ΚΑΤΩ ΠΕΔΙΝΑ Άγιος Βλάσιος	200.000	200.000
12. ΜΕΣΟΒΟΥΝΙ Ι. Ναός Κοιμ. Θεοτόκου	400.000	300.000
13. ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ Κεντρικός Ναός Αγίου Αθανασίου	700.000	500.000
14. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ Ι. Ναός Γεννήσεως Θεοτόκου	500.000	300.000
15. ΠΑΠΠΙΚΟ Εκκλησία Αγ. Ταξιαρχών ΕΝ. ΑΠΟΔ. ΠΑΠΠΙΚΟΥ Κεντρική Εκκλησία	500.000	400.000
16. ΠΕΤΡΑ Κωδωνοστάσιο Αγ. Νικολάου	500.000	300.000
17. ΣΚΑΜΝΕΛΙ Ι. Ναός Αγ. Αποστόλων	—	300.000

ΤΑΣΙΟΣ ΦΡ. ΤΖΙΟΒΑΣ

Μαζί με το καλοκαίρι, το Σάββατο το πρωί στις 5 του Σεπτεμβρίου, έφυγε για το μεγάλο ταξίδι, στο μεσοκαλόκαιρο της ζωής του, το 42χρονο παληκάρι ΤΑΣΙΟΣ ΤΖΙΟΒΑΣ από τους Ασπραγγέλους, υπάλληλος ΟΤΕ, ύστερα από δεκάχρονη πάλη με την ανίατο και σπάνια νόσο της «σκλήρυνσης κατά πλάκας».

Την κηδεία και ταφή του που έγινε την επομένη, Κυριακή 6 του μήνα, στα Γιάννινα, παρακολούθησαν οι συγχωριανοί του και πλήθος Ζαγορίσιων και Γιαννιωτών με βουβή συγκίνηση για το μακρόχρονο δράμα του παληκαριού κι ολόκληρης της οικογένειάς του.

Ήταν ένα ζωντανό παιδί, ο Τάσιος, με πηγαία την αγάπη και την έφεση προσφοράς για το χωριό του και το Ζαγόρι, καλосυνάτο και με όμορφα, δημιουργικά ενδιαφέροντα, άξιος γιος του καλού συμπατριώτη μας Φρίξου Τζιόβα. Του δικού μας Φρίξου.

Ας είναι ελαφρύ το Γιαννιώτικο χώμα, που σκέπασε το παληκάρι κι αιώνια η μνήμη του.

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Μορφωτικός και Ορειβατικός Σύλλογος Βρυσοχωρίου ανακοινώνει:

1) Κυκλοφόρησε τις παρακάτω βιντεοκασέτες:

α. Από το πρώτο αντάμωμα των απανταχού Βρυσοχωριτών που έγινε την 21.3.92 στην Αλεξάνδρεια Ημαθίας. Διάρκεια 1 1/2 ώρα αξίας 4.000 χιλ. δραχ.

β. Από το πανηγύρι της Αγίας Τριάδος, εμπλουτισμένη με διάφορα τοπία του χωριού. Διάρκεια (2) δύο ωρών, αξίας 5.000 χιλ. δραχ.

γ. Από το πανηγύρι της Αγίας Παρασκευής - Μαγούλας εμπλουτισμένη με τοπία του χωριού. Διάρκεια (4) τεσσάρων ωρών αξίας 8.000 χιλ. δραχ.

Παρακαλούνται τα μέλη, οι κάτοικοι και όσοι φίλοι επιθυμούν να προμηθευτούν τις παραπάνω κασέτες να απευθύνονται στις παρακάτω διευθύνσεις:

1) Μ.Ο.Σ. Βρυσοχωρίου (στα Γραφεία).

2) Πουτοβίνα Ευθύμο ΚΑ' Φεβρουαρίου 129, Γιάννινα, τηλ. 0651-23.381.

3) Σιώκα Σταυρούλα τηλ. 0651-30.739.

4) Βασδέκη Απόστολο Βρυσοχωρί Ιωαννίνων - τηλ. 0653-81.490.

2) Προτίθεται από 1.1.93 να κυκλοφορήσει την εφημερίδα του χωριού.

Παρακαλούνται τα μέλη, οι κάτοικοι και οι φίλοι όπως επικοινωνήσουν με το Δ.Σ. του Συλλόγου για ανταλλαγή απόψεων, ανταποκριτών, ονομασία της εφημερίδας κλπ.

Για το σκοπό αυτό θα πραγματοποιηθεί και έκτακτη Γενική Συνέλευση στα Γραφεία του Συλλόγου την 26η Σεπτεμβρίου '92 ημέρα Σάββατο και ώρα 19.00.

Το Δ.Σ. του ΜΟΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

Ο Μορφωτικός και Ορειβατικός Σύλλογος Βρυσοχωρίου, υλοποιώντας τις προγραμματισμένες δραστηριότητές του, μας επεφύλαξε εφέτος την ευχάριστη έκπληξη της αναβίωσης του πανηγυριού της Αγίας Τριάδος. Έπειτα από είκοσι επτά ολόκληρα χρόνια ξανακούστηκε πάλι το κλαρίνο στην μαγευτική τοποθεσία του μοναστηριού και στήθηκε γλέντι, παρόμοιο του οποίου δε θυμούνται ούτε οι γεροντότεροι.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου, που με την προσωπική τους εργασία διαμόρφωσαν το χώρο, επιμελήθηκαν την καθαριότητα της περιοχής, έστησαν καντίνα για μεζέδες, ποτά και αναψυκτικά, τοποθέτησαν πινακίδες σήμανσης στο δρόμο που οδηγεί από το Βρυσοχώρι στο μοναστήρι και γενικά φρόντισαν να λειτουργήσουν όλα με άψογο και υποδειγματικό τρόπο.

Αν και το μοναστήρι της Αγίας Τριάδος απέχει από το Βρυσοχώρι περίπου 18 χιλιόμετρα, όμως η προσέλευση των πανηγυριστών ήταν εντυπωσιακή. Εκτός από τους μόνιμους κατοίκους του χωριού, ήρθαν συγχωριανοί μας και φίλοι από τα Γιάννενα, την Κόνιτσα, την

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ

Ηγουμένησα, την Αλεξάνδρεια και άλλες περιοχές. Εντυπωσιακή ήταν και η προσέλευση των φίλων μας από το Ελεούθερο, αφού τίμησαν το πανηγύρι μας περισσότερα από 60 άτομα. Η καταγραφή που έγινε από το Σύλλογο έδειξε, ότι παραβρέθηκαν περίπου 250 άτομα, που μετακινήθηκαν με 50 Ι.Χ. αυτοκίνητα.

Μετά τη Θεία Λειτουργία και την παράκληση, που παρακολούθησαν με κατάνυξη και ευλάβεια όλοι οι προσκυνητές, ο Σύλλογος πρόσφερε το πατροπαράδοτο λουκούμι και ακολουθήσε ο εθιμικός χορός των επιτρόπων της εκκλησίας και των πρεσβυτέρων.

Σε δυο απλόχωρα και βαθύσκα «σιάδα» κάθησαν παρέες-παρέες όλοι οι επισκέπτες και από τις αυτοσχέδιες ψησταριές αναδύονταν ευχάριστες μυρωδιές από εκλεκτούς μεζέδες. Κατά το έθιμο της Μαγούλας τα όργανα πέρασαν από όλες τις παρέες και τραγούδησαν 3-4 τραγούδια της προτίμησης. Τα επιτραπέζια τραγούδια και οι χοροί που στήθηκαν σε κάθε παρέα, ηλέκτριζαν την ατμόσφαιρα και δημιουργήσαν ένα ανεπανάληπτο κέφι, συνταριασμένο με μοναδική διάθεση. Το κλαρίνο αντηχούσε στις καταπράσινες και απόκρημνες πλαγιές που περιβάλλουν το μοναστήρι και ο κοινός χορός χω-

ριανών και επισκεπτών που ακολουθήσε ήταν ένα πραγματικό ξεφάντωμα που θα το θυμόμαστε για πολλά χρόνια.

Οι προσκυνητές είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν την υπόγειη εκκλησία-κατακόμβη, που βρίσκεται κάτω από το μοναστήρι. Πρόκειται για ένα μοναδικό στο είδος του αρχαιολογικό χριστιανικό μνημείο, που πρέπει να ανακαινισθεί και με την κατάλληλη προβολή να αξιοποιηθεί τουριστικά.

Ευχόμαστε η χάρη της Αγίας Τριάδος να μας αξιώσει να ξαναζήσουμε και του χρόνου τέτοιες όμορφες και ευχάριστες στιγμές και στο Μορφωτικό Σύλλογο να συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο και ενθουσιασμό τις πολιτιστικές δραστηριότητες, που προβάλλουν το χωριό και αναβαθμίζουν τη ζωή των κατοίκων.

Βρυσοχωρίτης

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ:

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ασπραγγέλων στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του διοργάνωσε:

α) Στις 9 Αυγούστου Φωτογραφική Έκθεση εμπνευσμένη από τις ομορφιές του Ζαγοριού και άλλα θέματα του μέλους του Συλλόγου Κίμων Κ. Οικονόμου και

β) Στις 15 Αυγούστου Έκθεση Χαλκογραφίας με θέμα την παραδοσιακή ζωή του Ζαγοριού του Τιμολέοντα Φερεντίνου.

Οι παραπάνω εκδηλώσεις είχαν μεγάλη επιτυχία.

ΚΗΠΟΙ:

Άγριο έγκλημα με θύμα τον 37χρονο Στέφανο Καλέα ταξίδι από τους Κήπους και θύτη έναν Αλβανό, έγινε την νύχτα της Δευτέρας 7 του μηνός στην περιοχή Σεισμοπλήκτων στα Γιάννενα.

Το «ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» συλλυπείται την οικογένεια του άτυχου συμπατριώτη μας.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΤΕΡΑΣ

Γεννήθηκε στη Λάρισα από γονείς Ηπειρώτες. Ο πατέρας του Αριστοτέλης από την Κόνιτσα, καθηγητής και η μητέρα του Σουλτάνα από το Βρυσοχώρι Ζαγοριού του γένος Γκαράνη.

Συνδρομητής του περιοδικού μας και υπερασπιστής σε ό,τι αφορούσε το ηπειρωτικό στοιχείο στη Λάρισα, αφού διετέλεσε επί 28 συνεχή χρόνια Δημοτικός Σύμβουλος, τιμώμενος πάντα με τους περισσότερους σταυρούς - έμπορος το επάγγελμα.

Πρόεδρος του Συνδέσμου Εφέδρων Αξιωματικών του Νομού Λάρισας την τελευταία 20ετία μέχρι του θανάτου του τον περασμένο Ιούλιο.

Στο βρασιό της πατρίδος —έχασε— δυο αδελφούς τον Κλέαρχο στρατιωτικό κτηνίατρο που μεταφέροντάς τον οι Ιταλοί στην κατοχή ως όμηρο, πνίγηκε στην Αδριατική μαζί με άλλους πατριώτες καθώς τορπιλίστηκε το πλοίο.

Ο άλλος αδελφός του ο Γιάννης, γυμναστής, εκτελέστηκε από τους Γερμανούς την 8/3/44 στο ανταερωτικό στη Λάρισα με άλλους 39 πατριώτες και καθώς αφηγείται στο βιβλίο του «Φλόγες στον Όλυμπο» ο τότε Νομάρχης Γιάννης Γκότσης ο Γιάννης Πατέρας, γενναίος όπως ήταν φώναζε! Εμείς πεθαίνουμε για την Ελλάδα. Ζήτω η Ελλάς. Φωνάξετε όλοι παιδιά.

Άμεσοι συγγενείς του η γυναίκα του Ζίνα και ο ανεψιός του —παιδί του Κλέαρχου— ο Τέλης με την οικογένειά του—πρωτοεξάδελφοί του δε οι χειρουργοί γιατροί Μιχαήλ και Ηλίας Γκαράνης και ο αδελφός τους Γιώργος που διετέλεσε και βουλευτής γνωστός στο Βρυσοχώρι καθώς και άλλοι Γκαράναίοι.

Για μένα υπήρξε επιστήθιος φίλος και συνεργάτης σε πολιτικό και κοινωνικό πεδίο γι' αυτό αισθάνομαι την υποχρέωση να γράψω στη μνήμη του αυτά και να πω ότι όλη η Λάρισα που τον γνώρισε τα καλύτερα αισθήματα έτρεφε για τον Μιχάλη πατέρα.

Λάρισα, Αύγουστος 1992
ΓΙΑΝΝΗΣ Ζ. ΖΩΗΣ

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ- ΣΩΤΗΡΗ

Μια αξέχαστη μορφή, μια αρχοντική γνήσια Ζαγορίσια φυσιογνωμία έφυγε για το «μακρινό της ταξίδι», όπως έγραφε η ίδια στο τελευταίο της γράμμα στα παιδιά της. Και δεν είναι σχήμα λόγου να πούμε πως αφήνει κενό δυσαναπλήρωτο. Χρυσόχερα και με σπάνιες ικανότητες αντιμετώπισε με θάρρος, αυτοπεποίθηση όλες τις αντιξοότητες της ζωής.

Ανάθρεψε τα παιδιά της με χίλιες δυσκολίες. Ήρεμη, γλυκιά, ευπροσήγορη, με τον καλό λόγο για τον καθένα, αγαπήθηκε απ' όλους όσοι τη γνώρισαν.

Με βαθιά αίσθηση του χιούμορ, διατηρούσε και βίωने τη Ζαγορίσια πολιτιστική κληρονομιά και παράδοση, με αρχοντιά και αξιοπρέπεια. Παράλληλα ήταν ο άνθρωπος που ζούσε τα σύγχρονα προβλήματα, τον σύγχρονο κόσμο. Είχε πάντα να πει μια καλή κουβέντα, μια σωστή ορμήνια.

Έτσι, πλήρης ημερών, ήρεμα και γαλήνια, έφυγε απ' αυτόν τον κόσμο. Το Σκαμνέλι έγινε φτωχότερο. Τα παιδιά της, τ' αδέρφια της, οι συγγενείς, οι συγχωριανοί, οι φίλοι, όσοι τη γνώρισαν θα διατηρούν άσβηστη τη μνήμη της.

Ας είναι ελαφρό το χώμα που την σκέπασε.

Κ. Γ. Θ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Θάνατοι

— Την Κυριακή 6 Σεπτεμβρίου πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό της το Σκαμνέλι, η ΑΘΗΝΑ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, το γένος Μαρτιά, σε ηλικία 86 ετών.

«Το ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» συλλυπείται τους οικείους της.

— Πέθανε στις 6 Ιουνίου και κηδεύτηκε στην Κατερίνη, η Ελπίνη Θεοδοσίου - Σωτήρη. Ο θάνατός της λύπησε βαθιά όλους τους Σκαμνελίτες.

Το Δ.Σ. του ΣΥΝΔ. ΣΚΑΜΝΕΛΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, εκφράζει στα παιδιά της και τ' αδέρφια της θερμά συλλυπητήρια.

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Γάμοι

Ο Ασπραγγελιώτης Ανδρέας Καρβούνης και η Φραγκαδιώτισσα Ελένη Καλογιόρη στεφανώθηκαν στην εκκλησία του χωριού μας.

Στο ταιριασμένο ζευγάρι ευχόμαστε ευτυχία, ευγονία, μακροζωία.

Θάνατοι

Απεβίωσαν και τάφηκαν στο χωριό μας ο Γαβριήλ Παπαποστόλου, ετών 81 και η Ρήνα Κατσαβιά ετών 80. Ο πρώτος, επί δεκαετίες παντοπώλης της Λαβράς, μάγευε τα πιστοίκια με παλαιές ζαχαρωτών και πλαστικά παιχνίδια που θα τα ονειρεύονταν όλοι βου και θα τους μείνει αλητόντος, και η δεύτερη για το μελίσχο και σεμνό της χαρακτήρα.

Οι γονείς της Βασίλης και Λέλα

ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ

Η Συντακτική Επιτροπή εκφράζει την οδύνη της και συμπαραστέκεται στο βαρύ πένθος της οικογένειας Φρίξου Τζιόβα, μέλους της Σ.Ε., για την απώλεια του αγαπημένου τους Τάσου που έφυγε τόσο πρόωγα.

Επίσης εκφράζουν τα θερμά τους συλλυπητήρια στην οικογένεια Φρίξου Τζιόβα οι οικονομικοί:

Βύρων Βαρζώκας
Γεωργίας Νουτσουπούλου
Σάββα Θεοδώρου
Θανάση Σακελλαρίδη
Απόστολου Ντιναλέξη

«ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Εκδότης: ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

★

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ και

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ (ΙΛΕΖ)

Σίνα 4 454 45 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τηλ. 79286 - 74.000

Τους συγγενείς τους συλλυπούμεθα εγκάρδια.

«Το ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΑΓ. ΜΗΝΑΣ

Συγχαρητήρια

Θερμά συγχαρητήρια στην ανεψιά μας Κωνσταντίνα Βασ. Τζιομάκα που πέτυχε στην Αγγλική Φιλολογία Θεσσαλονίκης και καλές σπουδές.

Οικογ. Οδυσσέα Καμπιλέτσα
Ελευθ. Βακόλα

ΔΙΠΟΤΑΜΟ

Ευχαριστήρια

Ευχαριστούμε θερμά τον συγχωριανό μας κ. Οδυσσέα Στ. Τσιπίλη, δάσκαλο, για τη δωρεά του εκ δρχ. 50.000 που πρόσφερε, για τη συνέχιση της αγιογράφησης του Ιερού Ναού «ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ» του χωριού μας.

Η χειρονομία του αυτή, κατοπτρίζει την αγάπη και το αμέριστο ενδιαφέρον που τρέφει ο παραπάνω συγχωριανός μας, για τη γενεαλογία του.

Η Εκκλ. Επιτροπή

ΚΑΠΕΣΟΒΟ

Συγχαρητήρια

Στη νύφη μας Βασιλική (Μπέ-συ) Δασκαλοπούλου που πήρε το πτυχίο της Νομικής, ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Οι γονείς της Βασίλης και Λέλα

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Γάμοι

Στο Μονοδένδρι φέτος το καλοκαίρι δυο νεαρά ζευγάρια τέλεσαν τους γάμους τους.

1. Ο Ναπολέων Ι. Λαδιάς με την εκλεκτή της καρδιάς του Βάσω Αθανασοπούλου

και 2. Ο Αλέκος Σ. Λαδιάς με την επίσης εκλεκτή του Ευφροσύνη Καραγιάννη από τη Βίτσα.

Τους ευχόμαστε κάθε επιτυχία και χαρά.

«Το ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ»

ΛΑΪΣΤΑ

Θάνατοι

Πέθανε στα Γιάννενα και κηδεύτηκε στη Λαϊστά η Χαρίκλεια Παυλίδη.

Θερμά συλλυπητήρια στους δικούς της.

Τ. Π.

ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ

Βαπτίσεις

Ο Κ. Σταύρος και η κ. Αλέκα Γκαράνη την 16.8.92 βαπτίσανε την κορούλα τους. Το όνομα αυτής Δέσποινα.

Στους ευτυχισμένους γονείς, νονούς και παπούδες, ο Μ.Ο.Σ. και οι κάτοικοι του χωριού τους εύχεται να τους ζήσει.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΜΟΣ
ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Ο Μορφωτικός και Ορειβατικός Σύλλογος Βρυσοχωρίου ευχαριστεί και εύχεται κάθε ατομική και οικογενειακή ευτυχία για τις προσφορές τους, στους:

1) Γραβάνη Αθανάσιο για την έγχρωμη Τ.Υ.

2) Ντούκα Γεώργιο για το δοχείο τυρι.

3) Χαλαλάμπους Κων/νο για την μεταλλική βιβλιοθήκη και τον πίνακα ανακοινώσεων.

4) Νούτσο Απόστολο για τον αργαλειό.

5) τον κ. Στέλιο και Κ. Σταματία Τσουμάνη για την Τ.Υ.

6) κ. Ράπτη Λάμπρο για την αφιλοκερδώς μαγνητοσκόπηση που έκανε στο πανηγύρι.

7) τους κ. Δούμα Αθανάσιο, Παπαποστόλου Χαράλ.-Ράπτη Λάμπρο Τσουμάνη Σταματία και Κυράτση Κων/νο για την οικονομική ενίσχυση.

8) τον κ. Μπάγκα Αθανάσιο για την οικονομική ενίσχυση στη μνήμη του αδελφού του Κολιού Στέργιου.

9) την κ. Δήμητρα Κουνάρου για την οικονομική ενίσχυση στη μνήμη του συζύγου της.

10) τον Εκπολιτιστικό Σύλλογο Χρυσόβιτσας Μετσόβου για την συμμετοχή των χορευτικών συγκροτημάτων στο τριήμερο των πολιτιστικών εκδηλώσεων.

11) τους φίλους από τα γύρω χωριά Ελευθέρο-Παλιόελλι-Λαΐστα-Ηλιοχώρι και όσοι άλλοι παρευρέθηκαν στο τριήμερο του πανηγυριού.

12) τον μέχρι σήμερα ταμία του Συλλόγου κ. Αναστάσιο Γ. Τσιομίδη για τις υπηρεσίες που πρόσφερε στο Σύλλογο. Το Δ.Σ. του ΜΟΣ τον πληροφορεί ότι σε έκτακτη συνεδρίαση τον όρισε εκπρόσωπο του Συλλόγου στη Βόρεια Ελλάδα.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΜΟΣ
ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Βαρζώκας Βύρων
2. Βαρζώκας Κώστας
3. Γιαννακός Ευριπίδης
4. Θεοδώρου Σάββας
5. Κυριακή Κάλυ
6. Νικολαΐδης Γιάννης
7. Οικονόμου Κώστας
8. Τζιόβας Βασίλης
9. Τζιόβας Φρίξος
10. Τσαούσης Λεωνίδας

Θάνατοι

Την 29.6.92 στα 81 χρόνια έφυγε για πάντα ο μπαρμπα-Στέργιος Κολιός που ζούσε στην Αλεξάνδρειας Ημαθίας.

Ήσυχος και αγαπητός σε όλους. Από την πρώτη στιγμή που πήρε την σύνταξη του τα καλοκαίρια βρισκόταν στο αγαπημένο του χωριό Βρυσοχώρι που τόσα χρόνια είχε στερηθεί στην ξενιτειά.

Ο Μ.Ο.Σ. και οι κάτοικοι του χωριού εύχονται στους οικείους του ΘΕΡΜΑ ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ. Αιώνια του η μνήμη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που το σκεπάζει.

ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΜΟΣ
ΒΡΥΣΟΧΩΡΙΟΥ

Συγχαρητήρια

Την ανεψιά μου Ανθή Κλεάρχου Πελλήνη - Παπαγεωργίου δικηγόρο, συγχαίρω θερμά δια την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος με άριστα και είμαι υπερήφανος γι' αυτήν.

Ο Θείος της
Τάκης Μπογάς

ΚΑΛΟΥΤΑ

Βαπτίσεις

— Στον Ιερό Ναό της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος Καλουτάς, έγινε στις 29 Αυγούστου η βάπτισμα του χαριτωμένου αγοριού του Ζευγαριού Νίκου Σιούλα, δικηγόρου, Προέδρου της Κοινότητας και της Χριστίνας Δρύμζια, επίσης δικηγόρου. Ανάδοχος η Μαριάννα Αδαμαντίου που της χάρισε τα ονόματα Απόστολος και Άγγελος.

Μετά το μυστήριο, παρατέθηκε γεύμα στην πλατεία του χωριού, όπου συμμετείχαν συγγενείς, φίλοι και όλοι οι χωριανοί. Μετά τη συνέντευξη, ακολούθησε γλέντι, μέχρι αργά το βράδυ.

Στους ευτυχείς γονείς εύχομαι να τους ζήσει ο διάδοχος.

Θ. Σ.

ΜΑΝΑΣΣΗ

Ευχαριστήρια

Ευχαριστούμε θερμά το Δ.Σ. της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής, που μας επιχορήγησε 400.000 δρχ. για την επισκευή της στέγης του Ιερού Ναού του χωριού μας «ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ».

Η Εκκλ.σ. Επιτροπή

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ:

- α) Επιταγές - Εμβάσματα:
ΘΑΝΑΣΗ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΗ
Σίνα 4 454 45 Ιωάννινα
- β) Η καταβολή συνδρομών - εισφορών:
ιδιοχείρως και στη διαθεσιμότητα:
Μυροπολίτη Κ. ΚΥΡΙΑΖΗ
Λόδου Βύρωνος 21
(κ. Τούλα Παύλα)
- γ) Κατώτερη ετήσια συνδρομή δρχ. 2.000

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ

10.000

Γκλίναβος Κων/νος

5.000

Καράσσα-Αποστολίδη Ευμορφία
Καρέλλης Ιωάννης
Σκούρτης Οδυσσέας
Τζιάσος Αριστοφάνης

4.000

Μουζάς Αθανάσιος
Πασπαλιάρης Θεοφάνης
Ράπτη Νώντια

3.000

Βάλλας Αγαμέμνων
Βλαχοπούλου-Κουτρούμπα Μερό-
πη
Δήμιου Σοφία
Θεοδοσίου Ευγενούλα
Κουνάβου Γαλήνη
Μουδόπουλος Αντώνιος
Μπάρκας Αθανάσιος
Σάρρος Αλκιβιάδης
Σβώλου Ασπασία
Σιαμπέκας Θωμάς
Τζαβάρια Ανθούλα
Τριαντάφυλλος Κων/νος
Τριανταφύλλου Βασιλική

2.500

Χαρισιάδου Ελένη-Αλίκη
Χαρισιάδου Ευγενία

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ

Θα δημοσιεύονται διαφη-
μίσεις μόνο για επιχειρήσεις
και δραστηριότητες, που λει-
τουργούν μέσα στο χώρο του
Ζαγορίου.

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΞΕΝΩΝΑΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΡΕΣΤΩΡΑΝ - ΜΠΑΡ ΒΑΣ. ΖΑΡΚΑΔΑΣ

Μονοδένδρι Ζαγορίου
Τηλ.: 063-61.205 - 61.265
0651-29.755 - 20.990

Η ΑΥΑΤΙ

ΚΩΣΤΑΣ ΓΚΛΙΝΑΒΟΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.
ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΤΗΛ. (0653) 81.301
ΤΗΛ. ΑΘΗΝΩΝ (01) 6531.862

ΑΓΝΑΝΤΙ

Παραδοσιακό σπίτι στο
φαράγγι του Βίκου
ΞΑΝΘΟΥΛΑ
ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
Μικρό Πάπιγκο Ζαγορίου -
Γιάννενα τηλ. 0653-41.123
Ιαπέτου 29, 113 64 Αθήνα
τηλ. 01-8673.259

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»:

— Η κ. Ισμήνη Παπαχατζοπούλου-Κουλούση από το Σκαμνέλι, στη μνήμη του αξέχαστου και καλότατου Αλέξη Μπόνια από τους Ασπραγγέλους, δρχ. 10.000.

— Στη μνήμη της Ιφιγένειας Ποταμιάνου το γένος Ζωΐδου, με τη συμπλήρωση πέντε χρόνων από του θανάτου της, πρόσφεραν τα παιδιά της Κώστας και Άννα Γαραντζιώτη, δρχ. 10.000. Η αδελφή της Αλεξάνδρα Ζωΐδου, δρχ. 5.000 και τα εγγόνια της Ιφιγένεια και Γιώργος Καραντζιώτης, δρχ. 5.000.

— Ο κ. Λάκης Γ. Καρράς, στη μνήμη του αξέχαστου παππού του Λαζάρου Τσαμένου, δρχ. 5.000.

— Ο κ. Στέφανος και η κ. Θέκλα Τζούφη, στη μνήμη της Ελπινίκης Θεοδοσίου-Σωτήρη, δρχ. 5.000.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμά

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ:

Στην προσπάθεια επισκευής και συντηρήσεως της Ιεράς Μονής «Τα Γενέθλια της Θεοτόκου» στο Ηλιοχώρι με την πρωτοβουλία της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της εκκλησίας του χωριού και του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Ηλιοχωρίου.

«Το Ντομπρίνοβο» ανταποκρίθηκαν όλοι οι Ηλιοχωρίτες και αξίζουν έπαινοι και συγχαρητήρια σε όλους, γιατί είδαμε τούτο το καλοκαίρι το Μοναστήρι αυτό επισκευασμένο και σωμένο.

Τον 15αύγουστο δεν λειτούργησε η Εκκλησία στο Μοναστήρι αυτό, αλλά θα λειτουργήσει στις 8 Σεπτεμβρίου, οπότε θα έχουν αποπερατωθεί όλες οι επισκευαστικές εργασίες.

Ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση των παραπάνω φορέων του χωριού μου με ευχαρίστηση και συγκίνηση έκανα έργο και συγκέντρωσα τα ποσά από τους παρακάτω πατριώτες και φίλους του χωριού και θέλοντας να τους ευχαριστήσω παραθέτω από τις φιλόξενες στήλες του περιοδικού «Το ΖΑΓΟΡΙ μας» τα ονόματά τους και τα αντίστοιχα χρηματικά ποσά:

1. Γεώργιος Βουκουβάλας 10.000 δρχ., 2. Ιωάννης Τζίμας 2.000 δρχ., 3. Ευγενία Μητσού 5.000 δρχ., 4. Γλυκερία Μήλια 10.000 δρχ., 5) Δέσποινα Ραΐκου 1.000 δρχ., 6. Σοφία Κυριώτου 1.000 δρχ., 7. Έλλη Παπάζογλου-Καφέτσου 50.000 δρχ., 8. Χρυσούλα Ρετζέπη-Καφέτσου 20.000 δρχ., 9. Αθανάσιος Καφέτσος 35.000 δρχ., 10. Γιώργος Σιούρης 150 δολάρια, 11. Γεώργιος Βουκουβάλας και Σωτήριος Πολυζωΐδης 20.000 δρχ. 12. Αγαθοκλής Ζαχαρούλης 2.000 δρχ. 13. Νικόλαος Αγγέλης 10.000 δρχ. 14. Αθηνά Αγγέλη 2.500 δρχ. 15. Δημήτριος Αγγέλου 2.500 δρχ. 16. Ρούλης Πολυμέρης 1.000 δρχ. 17. Λευκοθέα Εξάρχου 5.000 δρχ. 18. Γεώργιος Γίτσας 5.000 δρχ.

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Ηλιοχωρίου με εφοδίασε με στέλεχος αποδείξεων δεόντως υπογεγραμμένων και σφραγισμένων και παρακαλώ όσοι θέλουν μπορούν να προσφέρουν για το σκοπό αυτό.

Αθανάσιος Αντ. Καφέτσος, Λάρισα

ΜΑΝΑΣΣΗ:

Στη μνήμη του αγαπημένου τους Λάζαρου Τσιαμένου, αντί στεφάνου, για την επισκευή της στέγης του Αγίου Γεωργίου Μανασσής πρόσφεραν: Πολύβιος Καρράς 10.000 δρχ., Γεώργιος Καρράς 10.000 δρχ., Κατίνα Αντωνιάδου 5.000 δρχ., Σταύρος Σιούλας 5.000 δρχ., Ειρήνη Καρρά 35.000 δρχ.

Για την επισκευή της στέγης του Αγίου Γεωργίου Μανασσής, πρόσφεραν: Σταγάκης Χρήστος 50.000 δρχ., Οικ. Σακελλαρίου Μάνθου 25.000 δρχ., Ματσόπουλος Δημήτριος 20.000 δρχ., Μαζιώτη Φιλομήλα 20.000 δρχ., Σωτηροπούλου Σταματία 13.000 δρχ., Χήτου Λιλή 10.000 δρχ., Ζηγιωπούλου Μαρία 10.000 δρχ., Ευαγγέλου Ανδρέας 10.000 δρχ., Ευαγγέλου Πέτρος 10.000 δρχ., Μαζιώτης Νικόλαος 10.000 δρχ.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή τους ευχαριστεί.

Προσφορές για το Ηρώο της Ζαγορίσιας γυναίκας

- Ο κ. Κώστας Γ. Θεοδοσίου, στη μνήμη της αδελφής του Ελπινίκης Θεοδοσίου-Σωτήρη, δρχ. 5.000.
- Ο κ. Μιχάλης και η κ. Τούλα Παπακώστα, στη μνήμη των μητέρων τους Θηρεσίας Παπακώστα και Μαρίας Βαλτά το γένος Δάρα που απεβίωσαν στις 15 Ιουλίου και 8 Ιουλίου 1992 αντίστοιχα, δρχ. 15.000.
- Ο κ. Γιώργος και η κ. Ελένη Οικονομοπούλου και ο κ. Νούλης και η κ. Ζάννα Φενερετκάν, στη μνήμη της Θηρεσίας Παπακώστα, δρχ. 15.000.
- Ο κ. Βύρων Βαρζώκας, στη μνήμη της Ελπινίκης Θεοδοσίου-Σωτήρη, δρχ. 5.000.

Η Σ.Ε. ευχαριστεί θερμά.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

5.000

Γκρουΐδου Ανδρονίκη
Μακρή Ευρύκλεια
Πετράκης Στυρίδων
Στεργίου Βασίλειος

4.000

Αρχιμανδρίτης Βασίλειος
Βαλαούρα Ελένη
Γκάρτζιος Φιλοποίμων
Σίγκα Αικατερίνη
Σκουκίδη-Ασιώτη Ειρήνη
Τζόκα-Πατανικολάου Αναστασία

3.000

Γεωργιάδης Ανδρέας
Πετρίδης Κώστας

2.500

Ανδουλιδάκη Λίτσα
Κρεμμύδας Δημήτρης
Μέρτζιος Βεατρίκη
Μπάη Ερμύνη

2.000

Αγαθόπουλος Δημήτριος
Αδελφότητα Τριστενίου
Αναγνωστοπούλου Μαριγώ
Βαραδίνης Κων/νος
Βασδέκης Θ. Ιωάννης
Βαστέλη Θέλμα
Βούρη Ειρήνη
Βουτσά Ελισάβετ
Γκογιάννος Δημήτριος
Γκούβης Ν. Χρήστος
Γκούρη Γιαννούλα
Γκούρη-Πακουσιτίδου Μαριγώ
Δασκαλόπουλος Βασίλειος
Δρόσος Σπ. Λευτέρης
Ζουρδούμη Αγγελά
Καπρίτσιου Αγγελική
Καρράς Αν. Γεώργιος
Κατσικιάτης Γεώργιος
Κατσικίπουλος Γεώργιος
Κοιν. Πλατανιάς (Τσερίτσιανη)
Κοματσέλη-Γκράτσιου Λούλα
Κοσβίβας Χριστόφορος
Μπασογιάννης Ναπολέων
Μπίκας Δημήτριος
Νάσιος Δ. Γεώργιος
Νάσιου Δ. Αθηνά
Παπαεναγγέλου Ιωάννης
Παππά Θέα
Παππάς Μιχαήλ
Πετράκης Βύρων
Πρωτοσύγγελος Δημήτριος
Ρίζος Ιωάννης
Σταμούλης Σ. Ηλίας
Τάσιος Βασ. Γεώργιος
Τζιόβα Αθηνούλα
Τζιόβα Άρτεμη
Τζιόβας Ελευθέριος
Τζήγρη Σοφία
Τσάτσου Έλλη
Τσέστη Μαριάνθη
Τσουλής Χρήστος
Φωτίου Ελευθέριος
Φωτίου-Ζαχαρή Μαρία
Φωτίου Νικόλαος

1.500

Σιάτρα Ευθαλία

1.000

Χαραλάμπους Κώστας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο μοναδικός τρόπος φίλων
αναγνώστες για την απρόσκοπτη
έκδοση του περιοδικού μας είναι
η συνδρομή σας. Γι' αυτό μην
ξεχνάτε να την στέλνετε έγκαιρα.
Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ